

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА**

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 12, 2020

Періодичність 12 випусків

на рік

Виходить з 1989 року

КИЇВ 2021

УДК 008
К 90

Укладачі: **О. Ф. Білоконь**
О. В. Паніматченко
Т. Е. Пасічна
В. А. Соломка
Ю. А. Шаховський

Культура : поточ. бібліогр. список. Вип. 12, 2020 / уклад. О. Ф. Білоконь, **К 90** О. В. Паніматченко, Т. Е. Пасічна, В. А. Соломка, Ю. А. Шаховський ; М-во культури та інформ. політики України, НБУ імені Ярослава Мудрого, Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2021. – 68 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань та інтернет-джерел про загальні питання культури, також висвітлює проблеми національного в культурі, регіональної культурної політики, правові питання, економічні аспекти розвитку галузі, питання підготовки кадрів, міжнародного співробітництва в галузі культури, розвитку аматорства, бібліотечної та музейної справи, питання охорони пам'яток історії та культури, релігії та релігієзнавства.

Список розраховано на працівників закладів культури, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів закладів вищої освіти.

УДК 008

Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2021

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Зампієрі, Волтер. Волтер Зампієрі: «Одна з найголовніших речей, яку дає культура, – змушує людей думати» [Електронний ресурс] / Волтер Зампієрі ; [розмовляла] Г. Трегуб // Укр. тиждень : [інтернет-журнал]. – 2020. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<https://tyzhden.ua/Culture/250441>.

Керівник підпрограми «Культура» програми «Креативна Європа» у виконавчій агенції Європейської комісії про роль, проблеми та підтримки культури під час пандемії, творення загальноєвропейського публічного простору, а також відмінності між культурною дипломатією та вибудовуванням міжкультурних відносин.

2. Морі, Євгеній. Хто з представників культури потрапив до списку найвпливовіших українців від журналу Focus [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

<https://suspilne.media/88688-hto-z-predstavnikov-kulturi-potrapiv-do-spisku-najvplivovisih-ukrainciv-vid-zurnalu-focus/>.

3. Островська-Люта, Олеся. «Ми живемо за законами суспільства 1950-х» [Електронний ресурс]: [інтерв'ю] / Олеся Островська-Люта // Zaxid.net : [інтернет-видання]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

https://zaxid.net/mi_zhivemo_yak_suspilstvo_1950_h_n1512086.

Генеральний директор Нац. культурно-мистецького і музейного комплексу «Мистецький Арсенал» (м. Київ) про позитивні та негативні тенденції у сфері культури після 2014 р., проблеми галузі (застаріле і недосконале законодавство, непривабливий ринок праці, неякісна підготовка кадрів, застаріла інфраструктура), критерії успішності закладів культури, реформу децентралізації в країні та бібліотеки і музеї, діяльність «Мистецького Арсеналу» та ін.

4. У МКІП назвали п'ять пунктів щодо ефективної співпраці суспільства та влади [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3156798-u-mkip-nazvali-pat-punktiv-sodo-efektivnoi-spivpraci-suspilstva-ta-vladi.html>.

Наведено тези із виступу заступника міністра культури та інформаційної політики України Т. Шевченка під час ІХ Форуму розвитку громадянського суспільства України «Імунітет до ілюзій».

VII Національний круглий стіл на тему «Мистецтво» у м. Полтаві

5. На «мистецькому» круглому столі пролунала ідея створити музей геноциду кримських татар [Електронний ресурс] // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2020. – 4 груд. (№ 49). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22817>.

Про виступ історика Г. Бекірової, зокрема, під час якого вона розповіла про ідею створення в Україні музею геноциду кримських татар.

6. Письменник [О. Нікітін] розповів про вектори розвитку української культури під час війни [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<https://litukraina.com.ua/2020/12/07/pismennik-rozpoviv-pro-vektori-rozvitku-ukrainskoi-kulturi-pid-chas-vijni/>.

7. «Територія свободи»: Ткаченко вважає, що держава не повинна впливати на мистецтво [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3147917-teritoria-svobodi-tkacenko-vvazae-so-derzava-ne-povinna-vplivati-na-mistectvo.html>.

Тези виступу міністра культури та інформаційної політики України О. Ткаченка на відкритті заходу.

Культура в умовах карантину

8. Головка, Лариса. COVID – ГЕТЬ! В Запорізькій обласній бібліотеці для юнацтва стартувала «антивірусна» [онлайн] акція місцевих письменників [які щотижня читатимуть свої твори (або уривки з них) для своїх читачів і шанувальників] [Електронний ресурс] / Лариса Головка // Запоріж. правда : [інтернет-версія]. – 2020. – 27 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

<https://zp-pravda.info/2020/11/27/covid-het-v-zaporizkii-oblasnii-bibliotetsi-dlia-iunatstva-startovala-antivirusna-aktsiia-mistsevykh-pysmennykh/>.

9. Гуржій, Валерія. У Мінкульті [Міністерстві культури та інформаційної політики України] роз'яснили, як працюватимуть заклади культури та туризму під час «локдауну» [Електронний ресурс] / Валерія Гуржій // UNN. Інформ. агентство «Укр. нац. новини» : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://www.unn.com.ua/uk/news/1908467-u-minkulti-rozjasnili-yak-pratsyuvati-mut-zakladi-kulturi-ta-turizmu-pid-chas-lokdaunu>.¹

10. Іванова, Катерина. Як українські книгарні переживають пандемію – розмова з двома директорками [Електронний ресурс] / Катерина Іванова, Марина Лібанова ; [розмовляла] В. Кошман // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2020. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<https://chytomo.com/iak-ukrainski-knyharni-perezhyvaiut-pandemiiu-rozmova-z-dvoma-dyrektorkamy/>.

Директорки книгарень «Книжковий Лев» (м. Львів) та «Букініст» (м. Чернівці) про те, як заклади переживають карантинні обмеження.

---

¹Див. також: Морі, Євгеній. Як працюватимуть заклади культури та туризму під час зимового карантину [та січневого локдауну] [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. 2020. 18 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.12.2020. <https://suspilne.media/89376-ak-pracuvati-mut-zakladi-kulturi-ta-turizmu-pid-cas-zimovogo-karantinu/>.

11. [Міністр культури та інформаційної політики України Олександр] Ткаченко закликав українців «забути» про теплу ковдру та «відсвяткувати» скасування карантину вихідного дня [Електронний ресурс] // Новое время : [інтернет-журнал]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.12.2020.

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/karantin-vihidnogo-tkachenko-rozpoviv-shcho-robiti-na-vihidnih-novini-ukrajini-50127880.html>.

12. Морі, Євгеній. «Звільнені мільйони». ЮНЕСКО назвала культурну галузь такою, що найбільше постраждала від пандемії [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://suspilne.media/90524-zvilneni-miljoni-unesko-nazvala-kulturnu-galuz-takou-so-najbilse-postrazdala-vid-pandemii/>.

Див. № 121, 186, 194, 222.

Культура і суспільство

13. «Бізнес, що підтримує культуру»: Український культурний фонд назвав переможців номінації [«Бізнес, що підтримує мистецтво та культуру» у межах XI Конкурсу кейсів з корпоративної соціальної відповідальності] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3160313-biznes-so-pidtrimue-kulturu-ukrainskij-kulturnij-fond-nazvav-peremozciv-nominacii.html>.

Культура і влада

14. Потураєв, Микита. Микита Потураєв: Треба допомагати українському медіапростору ставати стійким і сталим [Електронний ресурс] / Микита Потураєв ; [інтерв'ю вела] С. Остапа // Детектор медіа : [інтернет-видання]. – 2020. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<https://detector.media/infospace/article/183693/2020-12-29-mykyta-poturaiev-treba-dopomagaty-ukrainskomu-mediaprostoru-stavaty-stiikym-i-stalym/>.

Голова парламентського Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики про реформи в медіагалузі, законопроекти про медіа та протидію дезінформації, українські канали на YouTube.

Див. № 16.

Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят

15. Билина, Юлія. У Полтаві [краєзнавчому музеї ім. В. Кричевського] відкрилася фотовиставка [до Дня Збройних сил України «Нам є що захищати, нам є що берегти»] військової журналістки Анни Чапали [Електронний ресурс] / Юлія Билина // Детектор медіа : [інтернет-видання]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://detector.media/community/article/183095/2020-12-04-u-poltavi-vidkrilasya-fotovistavka-viiskovoi-zhurnalistki-anni-chapali/>.

16. Гальченко, С. А. Чи усвідомлюємо значущість Григорія Сковороди в його 300-ліття? [Електронний ресурс] / С. А. Гальченко, О. А. Шокало // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 17–31 груд. (№ 51–52). – С. 10–11. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/51-52-1103-1104-17-31-hrudnia-2020.pdf>.

Про створення у 2017 р. та діяльність громадського організаційного комітету суспільної ініціативи «Григорій Сковорода – 300», неналежне ставлення уряду до ініціативи та заходи запропоновані комітетом щодо відзначення на всеукраїнському та міжнародному рівнях у 2022 р. 300-річчя від дня народження філософа, богослова, поета Г. Сковороди.

17. Скрипник, Віктор. «Хорові асамблеї Леонтовича» [Електронний ресурс] / Віктор Скрипник // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339685>.

Про культурно-мистецькі заходи у Вінницькій обл. до 143-річчя від дня народження композитора, хорового диригента, громадського діяча, педагога М. Леонтовича (1877–1921) та 100-річчя створення народної хорової капели ім. М. Леонтовича.

18. У зоні ЧАЕС [до Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС] відкрили історичну експозицію, присвячену правоохоронцям-ліквідаторам [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://mykyivregion.com.ua/news/u-zoni-caes-vidkrili-istoricnu-ekspoziciyu-prisvyacenu-pravooxoroncyam-likvidatoram-foto>.

Новорічно-різдвяні свята

19. Бабич-Вепрева, Вікторія. Виставка «Різдво, казки та чудернацькі звірі» відкрилася у Києві [Електронний ресурс] : [про персональну виставку художниці О. Фурси у Музеї-майстерні Івана Кавалерідзе] / Вікторія Бабич-Вепрева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/47581/>.

20. Де зможуть розважатися лучани: від четверга до четверга. Огляд [новорічних культурно-мистецьких заходів] [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 31 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/de-zmozhut-rozvazhytysia-luchany-vid-chetverha-do-chetverha-ohliad-31-12-2020/>.

21. Для сумчан підготували новорічно-різдвяну онлайн-програму [Електронний ресурс] // SumyToday: [портал]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<http://sumy.today/news/culture/11927-u-formati-onlain-na-sumchan-chekaie-tsikavata-oryhinalna-novorichnorizdviana-prohrama.html>.

Нотатки з брифінгу начальника відділу культури Сумської міськради Н. Цибульської щодо програми святкування.

22. Калиниченко, Владимир. Предновогодня арт-карусель [Електронний ресурс] / Владимир Калиниченко // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. – 2020. – 30 дек. (№ 52). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

<http://www.shans.com.ua/?m=nr&in=824&ir=375&id=80836>.

Про художні виставки у м. Сумах.

23. Концерти, вистави та майстер-класи: анонс новорічних заходів у Черкасах [Електронний ресурс] // Про все : [портал]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://provce.ck.ua/kontserty-vystavy-ta-mayster-klasy-anons-novorichnykh-zakhodiv-u-cherkasakh/>.

24. Кураса, Елена. «Феерия» под елочку: открылась новогодне-рождественская выставка в областном центре народного творчества [Електронний ресурс] / Елена Кураса // Веч. Николаев : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://vn.mk.ua/feeriya-pod-elochku-otkrylas-novogodne-rozhdestvenskaya-vystavka-v-oblastnom-tsentre-narodnogo-tvorchestva/>.

Про відкриття виставки «Феєрія зимових свят» у виставковій залі «Етносвітлиця» Миколаївського обл. центру народної творчості і культурно-освітньої роботи.

25. Морі, Євгеній. MEGOGO та Український інститут книги створили новорічні аудіоказки разом із відомими українцями [Електронний ресурс] : [про твори та хто їх озвучував] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://suspilne.media/89285-megogo-ta-ukrainskij-institut-knigi-stvorili-novorichni-audiokazki-razom-iz-vidomimi-ukraincami/>.

26. Мюзикли, квести і бали: театри Києва запрошують дітей і дорослих відчувати магію зимових свят [Електронний ресурс] // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3674/164/152785/>.

Програма святкових заходів у театрах м. Києва.

27. На виставці вертепів [«100 вертепів»] у Ватикані покажуть різдвяну шопку з України [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/news/131220-na-vystavci-vertepiv-u-vatykani-pokazhut-rizdvyanu-shopku-z-ukrayiny>.

28. Нужненко, Сергій. У Києві [Центрі української культури та мистецтва] відкрилася виставка «Свято новорічної іграшки» – фотогалерея [Електронний ресурс] / Сергій Нужненко // Радіо Свобода : [сайт]. – 2020. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://www.radiosvoboda.org/a/photo-gallery-vystavka-ukrajinska-novorichna-igrashka-kyiv-ukrajina/30986738.html>¹.

29. Ступчук, Людмила. Різдвяна Рівненщина [Електронний ресурс] : розпочався проєкт популяризації в онлайн форматі нематеріальної культурної спадщини краю : [про зміст проєкту] / Людмила Ступчук // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/taym-aut/rizdvyana-rivnenshchyna>.

30. У Музеї волинської ікони відкрилася виставка-ярмарок новорічно-різдвяної символіки [Електронний ресурс] / Волин. облрада // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://www.volyn.com.ua/news/169921-u-muzei-volynskoi-ikony-vidkrylasia-vystavka-iarmarok-novorichno-rizdviano-i-symvoliky-foto>.

Про відкриття виставки-продажу «Handmade. Подарунки до Різдва» в Музеї волинської ікони (м. Луцьк). Спільний проєкт музею та Технічного коледжу Луцького нац. технічного університету.

Див. № 94, 104, 169, 250, 272.

Креативні індустрії

31. Про креативні індустрії в Україні [на замовлення МКІПУ та за підтримки програми USAID «Transformation Communications Activity»] створили проморолик [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3151502-pro-kreativni-industrii-v-ukraini-stvorili-promorolik.html>.

Культура і новітні технології

32. У центрі Кропивницького з'явилась маленька 3D-копія пам'ятки архітектури [будівлі Кіровоградської обл. бібліотеки для юнацтва ім. Є. Маланюка] [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/61972-u-tsentri-kropyvnytskoho-z-iavylas-malenka-3d-kopiia-pam-iatky-arkhitektury-foto>.

Про реалізацію проєкту «Оцифрування пам'яток культурної спадщини міста Кропивницького. Крок 2.0» за підтримки Укр. культурного фонду.

Захист інформаційного простору України

33. В Черниговской области пресекли трансляцию пяти российских телеканалов [«Беларусь 24», «ГТНТ», «Охота и Рыбалка», «Россия 1», «Первый

---

¹ Див. також: Кочкина, Марина. У Києві [Центрі української культури та мистецтва] триває виставка новорічних іграшок ручної роботи [Електронний ресурс] / Марина Кочкина // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. 2020. 14 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 15.12.2020. <https://www.poglyad.tv/u-kyievi-tryvaye-vystavka-novorichnyh-igrashok-ruchnoyi-roboty/>.

канал. Всемирная сеть»] [Електронний ресурс] // Донбасс.UA : [інтернет-версія]. – 2020. – 17 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<http://donbass.ua/news/culture/2020/12/17/v-chernigovskoi-oblasti-presekli-transljaciju-pjati-rossiiskih-telekanalov.html>.

34. Для противодействия информационной агрессии: на Луганщине за средства ЕС создадут мощное информагентство [Електронний ресурс] / прес-служба Луганской облгосадминистрации // Донец. новости : регион. портал Донбасса. – 2020. – 30 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.12.2020.

<https://dnnews.dn.ua/news/759318>.

Про перемогу проекту «Сприяння інформаційній реінтеграції невідконтрольної частини Луганської області шляхом створення інформаційного агентства на базі КП «Медіапростір» у конкурсі з відбору проектів регіонального розвитку, що реалізовуватимуться за рахунок коштів, отриманих від ЄС за програмою «Всеукраїнська солідарність».

Культура у прифронтовій зоні

35. В Краматорск [Донецька обл.] привезли коллекцию нательных крестов [Електронний ресурс] // Донецкие новости : регион. портал Донбасса. – 2020. – 14 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 15.12.2020.

<https://dnnews.dn.ua/news/758468>.

Про виставку натільних хрестів із колекції історика В. Векленка (м. Дніпро) в Донецькому обл. краєзнавчому музеї (м. Краматорськ).

36. Куш, Павло. У Маріуполі [Донецька обл.] створюють центр самобутньої української культури [Електронний ресурс] / Павло Куш // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-mariupoli-stvoryuyut-centr-samobutnoyi-ukrayinsk/>.

Див. № 180.

Історія культури

37. Туряниця, Юрій. Хоровий спів у Підкарпатській Русі за 20 років у складі Чехословаччини [1918–1938]: від церковних колективів до шкільних [Електронний ресурс] / Юрій Туряниця // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<http://novzak.uz.ua/news/horovyj-spiv-u-pidkarpatskij-rusi-za-20-rokiv-u-skladi-chehoslovachchyny-vid-tserkovnyh-kolektyviv-do-shkilnyh/>.

Див. № 95.

Краєзнавство

38. Гаврилович, Іван. Спільна сила українства [Електронний ресурс] / Іван Гаврилович // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/spilna-sila-ukrayinstva/>.

Про хід та учасників II Всеукраїнської краєзнавчо-етнологічної конференції учнівської молоді «Лиш те в народі буде жити, що серце серцю передасть...», організованої та проведеної в онлайн-режимі Івано-Франківським обл. держ. центром туризму і краєзнавства учнівської молоді, а також про відзначення колективу центру грамотою Верховної Ради України.

39. Шурубенко, Ольга. Етнографічне краєзнавство в контексті роботи бібліотек Чернігівщини / Ольга Шурубенко // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 14–17.

Аналіз етнографічно-краєзнавчої діяльності бібліотек м. Чернігова та області.

Див. № 87, 202.

Благодійництво, меценатство, спонсорство

40. Василенко-Слободенюк, Юлія. Депутат передав до музею копію Нобельського Євангелія [Електронний ресурс] : до 35-ї річниці Музею книги та друкарства в Острозі депутат Рівненської обласної ради Василь Яніцький подарував факсимільне видання Нобельського Четвероевангелія 1520 року / Юлія Василенко-Слободенюк // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339637>.

Див. № 208, 240.

Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи

41. Горбатенко, Ігор. У Миколаєві відбулась прем'єра інклюзивної музично-хореографічної феєрії «Квітка Флімп» [Електронний ресурс] / Ігор Горбатенко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://suspilne.media/85295-u-mikolaevi-vidbulas-premera-inkluzivnoi-muzicno-horeograficnoi-feerii-kvitka-flimp/>.

Про музично-хореографічну виставу «Квітка Флімп», підготовлену командою фестивалю-лабораторії інклюзивних мистецьких практик (ФЛІМП).

42. Катаєва, Марія. Бібліотека і суд: київські заклади отримали нагороди [від ініціативи Доступно.UA] за доступність [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-видання]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/47202/>.

43. Морі, Євгеній. Українські підлітки зняли 75 документальних фільмів про своїх бабусь та дідусів [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне.

Новини : [сайт]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://suspilne.media/86702-ukrainski-pidlitki-znali-75-dokumentalnih-filmiv-pro-svoih-babus-ta-didusiv/>.

Про підсумки всеукраїнського освітнього проекту із кінодокументалістики для школярів «Осінь на Плутоні 2.0», реалізованого за підтримки Укр. культурного фонду. Для перегляду представлено три документальні фільми, відзняті на смартфони.

44. Терещенко, Іван. Луганщина: в ефірі – юні актори [Електронний ресурс] / Іван Терещенко // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/340144>.

Про зйомки семи випусків циклу пізнавальних дитячих телепрограм народознавчого напрямку із перекладом українською жестовою мовою у рамках Всеукраїнського культурно-мистецького проекту «МИ В ЕФІРІ плюс», організованого ГО «Громадське дитяче інтернет-телебачення» і радіо «Веселка ТВ», ГО «КримSOS» та благодійним фондом «З теплом у серці» Укр. культурного фонду.

45. Тьомін, Ігор. Дніпро: фотовиставка розповідь, на що надихають «особливі» [Електронний ресурс] : соціальна інтерактивна фотовиставка «ОсобливаЯ» з історіями жінок, які руйнують гендерні стереотипи, відкрилася в холі міської ради / Ігор Тьомін // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339490>.

46. Хоменко, Юлія. Мистецтво проти корупції [Електронний ресурс] / Юлія Хоменко // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<http://zorya.poltava.ua/mistectvo-proti-korupcii/>.

Про роботу (у рамках проекту «corrupt:off») над документальним мюзиклом про корупцію «Кабінет № 333» Театру сучасного діалогу та його прем'єру у м. Полтаві. Проект реалізовувався за підтримки Європейського фонду за демократію та Програми ЄС «Дім Європи» спільно з Данським культурним інститутом.

47. Худмузей [Черкаський обласний художній музей] презентує виставку [плакатів студентів-дизайнерів] до Дня боротьби зі СНІДОМ [Електронний ресурс] // Про головне : [сайт]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

http://progolovne.ck.ua/khudmuzey-prezentuie-vystavku-do-dnia-borot-by-z-snidom/?doing_wp_cron=1607683878.8659079074859619140625.

Див. № 41,112.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

48. Валова, Юлія. Слухати серцем: для дітей з вадами зору створять аудіокнижки [Електронний ресурс] / Юлія Валова // Інформ. портал «Гречка» :

[сайт]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/62271-slukhaty-sertsem-dlia-ditei-z-vadamy-zoru-stvoriat-audioknyhy>.

Про створення у рамках проєкту «Слухати серцем» добірки аудіокнижок «Голоси книжок» за творами сучасних українських дитячих письменників, що вийдуть друком у видавництві дитячої літератури «Ранок» (м. Харків).

49. Крутько, Дар'я. На Нивках запрацював новий інклюзивний бібліохаб [Електронний ресурс] : Бібліотеку імені [Миколи] Костомарова [ЦБС Шевченківського р-ну м. Києва] повністю відремонтували і доповнили інклюзивними елементами та ліфтом / Дар'я Крутько // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [онлайн-видання]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://hmarochos.kiev.ua/2020/12/08/na-nyvkah-zapratsyuvav-novyj-inklyuzyvnyj-bibliohab/>¹.

50. У Києві створять туристичний маршрут для людей з вадами зору [Електронний ресурс] : [про проєкт, що передбачає встановлення 3D-макетів пам'яток історії та архітектури столиці] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3159927-u-kievi-planuut-stvoriti-turisticnij-marsrut-dla-ludej-z-vadami-zoru.html>.

51. «Янголята в колі друзів»: у Луцьку провели щорічний фестиваль для дітей з аутизмом [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/yanholiata-v-koli-druziv-u-lutsku-provely-shchorichnyy-festyval-dlia-dit/>.

Про мету, хід та учасників онлайн-концерту у межах щорічного благодійного заходу для дітей з аутизмом «Янголята в колі друзів».

Див. № 198.

Міжнародний онлайн форум-фестиваль Arts Access в Україні

52. Голоднікова, Юлія. «Дупа шиншили, є-є...». Вистава з чудернацькою назвою про безмежність свободи та людяності [Електронний ресурс] / Юлія Голоднікова // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://suspilne.media/88355-dupa-sinsili-e-e-vistava-z-cudernackou-nazvou-pro-bezmeznist-svobodi-ta-ludanosti/>.

---

¹ Див. також: На Нивках відкрили оновлену бібліотеку [ім. М. Костомарова ЦБС Шевченківського р-ну м. Києва] з інклюзивним доступом [Електронний ресурс] // Читомо: про культуру читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. 2020. 10 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.12.2020. <https://chytomo.com/na-nyvkakh-vidkryly-onovlenu-biblioteku-z-inklyuzyvnym-dostupom/>.

Про виставу «Дупа шиншили, є-є..» (режисер Г. Гауга) німецької групи Rimini Protokoll із залученням акторів із синдромом Туретта, представлену на форумі.

53. Голоднікова, Юлія. Можливо, нам не потрібно грати Брамса? Як змінити ситуацію з інклюзивним мистецтвом в Україні [Електронний ресурс] / Юлія Голоднікова // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://suspilne.media/90048-mozливо-nam-ne-potribno-grati-bramsa-ak-zminiti-situaciju-z-inkluzivnim-mistectvom-v-ukraini/>.

Про підсумки фестивалю, зокрема ідеї, що пролунали під час дискусій на фестивалі, які здатні якісно змінити ситуацію з інклюзивним мистецтвом в Україні. Представлено також кілька відеопрезентацій вистав – учасників фестивалю.

54. Морі, Євгеній. Фестиваль мистецтва людей з інвалідністю [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<https://suspilne.media/85474-festival-mistectva-ludej-z-invalidnistu-suspilne-mistectvo/>.

Про проекти, що представлятимуть Україну на фестивалі.

55. Нерознак, Анастасія. «Arts Access»: форум-фестиваль про мистецтво, а не жалість [Електронний ресурс] / Анастасія Нерознак // LB.ua : [сайт]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

https://lb.ua/culture/2020/12/09/472590_arts_access_forumfestival_pro.html.

Представлено стислий виклад трьох дискусій, що відбулися у межах форуму.

56. Стішун, Іва. Бути видимими: три історії про людей з інвалідністю у мистецтві [Електронний ресурс] / Іва Стішун, Корінна Міндт, Анастасія Войтюк ; [розмовляла] А. Іванців // LB.ua : [сайт]. – 2020. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

https://lb.ua/culture/2020/12/04/472247_buti_vidimimi_tri_istorii_pro_lyudey_z.html.

Українські учасниці форуму про свою творчу діяльність, проблеми та як просувати в Україні ідею мистецтва, доступного для всіх, а також учасниця фестивалю з Німеччини про свою роботу в мистецьких інклюзивних проєктах, їх фінансування.

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

57. Вітич, Олена. Український інститут національної пам'яті презентує нову книгу про волонтерів [«Волонтери: сила небайдужих» Н. Позняк-Хоменко] [Електронний ресурс] / Олена Вітич // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3670/2006/152473/>.

58. Закусило, Мар'яна. «Шансон», «Перець ФМ» і дві місцеві радіостанції отримали штрафи [від Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення] за порушення пісенних квот [Електронний ресурс] / Мар'яна

Закусило // Детектор медіа : [інтернет-видання]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://detector.media/rinok/article/183246/2020-12-10-shanson-perets-fm-i-dvi-mistsevi-radiostantsii-otrimali-shtrafi-za-porushennya-pisennikh-kvot/>.

59. Макаров, Юрій. Підставляйте долоні! [Електронний ресурс] / Юрій Макаров // Укр. тиждень : [інтернет-журнал]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://tyzhden.ua/Culture/250686>.

Журналіст, телеведучий, письменник, голова Комітету з Нац. премії України імені Тараса Шевченка про те, якою має бути мовна політика в країні, зокрема, про необхідність організації за фінансової підтримки держави мережі безкоштовних або принаймні доступних курсів з української для дорослих російськомовних громадян України.

60. Ніцой, Лариса. «Легідна українізація», або Чи «заговорить» сфера обслуговування державною? [Електронний ресурс] / Лариса Ніцой, Лариса Масенко, Іван Ющук ; [інтерв'ю вела] М. Волошин // Вголос : інформ. агенція : [сайт]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020.

https://vgolos.com.ua/news/lagidna-ukrayinizatsiya-abo-chy-zagovoryt-sfera-obsluguvannya-derzhavnoyu_1347586.html.

Громадська діячка та дитяча письменниця, мовознавці про те, чи зміниться мовна ситуація у сфері обслуговування в Україні після набуття чинності норми Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», на скільки ця норма важлива та як держава мала б контролювати її дотримання.

61. Чадюк, Марія. Не лише правопис [Електронний ресурс] / Марія Чадюк // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/ne-lyshe-pravopys>.

Про онлайн-дискусію «Мова як фактор безпеки: як посилити позиції української?», що відбулася у межах дискусійного ПЕН-клубу.

Див. № 119.

Мовна політика держави

62. Кремінь відстоюватиме позиції української мови на радіо і ТБ разом із Нацрадою [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3151354-kremin-vidstouvati-pozicii-ukrainskoi-movi-na-radio-i-tb-razom-iz-nacradou.html>.

Про домовленість Уповноваженого із захисту державної мови Т. Кременя та голови Нац. ради України з питань телебачення та радіомовлення О. Герасим'юк щодо посилення співпраці між двома державними органами.

Відновлення та збереження національної пам'яті

63. Гаврилович, Іван. Реанімована пам'ять, або Гуцульська Атлантида часів ЗУНР [Електронний ресурс] / Іван Гаврилович // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/reanimovana-pam-yat-abo-gutsulska-atlantida-chasiv-zunr/>.

Про монографію доктора історичних наук П. Сіреджука «Галицька Гуцульщина доби Західно-Української Народної Республіки» та презентацію видання в Івано-Франківській ОУНБ ім. І. Франка.

64. Дробович, Антон. Антон Дробович: Необхідно створити коаліцію країн для протидії інформаційній агресії Росії [Електронний ресурс] / Антон Дробович ; розмову вів Ю. Банахевич // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 груд. (№ 50). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22830>.

Голова Укр. інституту нац. пам'яті про зустріч керівництв інститутів національної пам'яті України і Польщі у м. Варшаві, деталі переговорів із проблемних питань, напрями співпраці.

65. Запрацював «Віртуальний некрополь української еміграції» [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/news/011220-zapracuyuvav-virtualnyy-nekropol-ukrayinskoyi-emigraciyi>.

Про геоінформаційну систему «Віртуальний некрополь української еміграції», створену Укр. інститутом нац. пам'яті за підтримки благодійного фонду «Героїка».

66. «Ми більше не боялись смерті» [Електронний ресурс] / Північно-східний міжрегіональний відділ УІНП // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 3–9 груд. (№ 49). – С. 12. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/49-1101-3-9-hrudnia-2020.pdf>.

Презентація у Полтавській ОУНБ ім. І. Котляревського книги-спогадів про Голодомор-геноцид «Скажи про щасливе життя...» А. Лисивець та документального короткометражного фільму «Повстання проти голоду», підготовлених за сприяння Укр. інституту нац. пам'яті.

67. Роботи [художника, громадсько-політичного діяча] Ніла Хасевича [1905–1952] доступні онлайн [на сайті електронного архіву Центру досліджень визвольного руху] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/roboty-nila-khasevycha-dostupni-onlajn/>.

68. Український інститут національної пам'яті закликав Польщу поквартитися з відновленням меморіалу [воїнам УПА] на горі Монастир [Електронний ресурс] // RISU. Релігійно-інформ. служба України : [портал]. –

2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

https://risu.ua/ukrayinskij-institut-nacionalnoyi-pamyati-zaklikavpolshchu-pokvapitisa-z-vidnovlenniam-memorialu-na-gori-monastir_n114018.

Літературні та мистецькі заходи

69. Названі лауреати літературного конкурсу імені Григора Тютюнника [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-literaturnoho-konkursu-imeni-hryhora-tiutiunnyka/>.

Про склад журі та лауреатів Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Григора Тютюнника, урочисте вручення відзнак у Київській акад. майстерні театрального мистецтва «Сузір'я».

70. У Києві стартував літературний фестиваль «Кримський інжир – 2020» [Електронний ресурс] : [про програму онлайн-фестивалю] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-startuvav-literaturnyj-festyval-krymskyj-inzhyr-2020/>.

Діяльність культурно-мистецьких асоціацій, товариств, об'єднань, громадських організацій

71. Михайлів, Любомир. Багатоголосі «Горгани». Любомир Михайлів: Наше літоб'єднання – не лише школа творчої майстерності, а й відкриття нових письменницьких талантів... [Електронний ресурс] / Любомир Михайлів ; [спілкувався] І. Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/bagatogolosi-gorgani-lyubomir-mihayliv-nashe-litob-yednannya-ne-lishe-shkola-tvorchoyi-maysternosti-a-y-vidkrittia-novih-pismennitskih-talantiv/>.

Письменник, краєзнавець, журналіст про створення та здобутки Рожнятівського районного літературного об'єднання «Горгани» (Івано-Франківська обл.), що діє при центральній районній бібліотеці.

Персоналії діячів української культури

72. Галас, Мирослава. Михайло Вербицький: двічі овдовілий священник-життєлюб і композитор, одержимий музикою [Електронний ресурс] / Мирослава Галас // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<http://novzak.uz.ua/news/myhajlo-verbytskyj-dvichi-ovdovilyj-svyashhennyk-zhyttyelyub-i-kompozytor-oderzhymyj-muzykoyu/>.

Творчий і життєвий шлях українського композитора, хорового диригента, священника УГКЦ, громадського діяча, автора музики Державного гімну України М. Вербицького (1815–1870). До 150-річчя від дня смерті.

73. Карп'юк, Анатолій. Ніл Хасевич – легендарний лицар свободи [Електронний ресурс] : з нагоди 115-річчя від дня народження / Анатолій Карп'юк // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 26 листоп.–2 груд. (№ 48). – С. 7. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020. <http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/11/48-1100-26-lystopada-2-hrudnia-2020.pdf>.

Творчий шлях та громадсько-політична діяльність художника, члена ОУН Н. Хасевича (1905–1952).

74. Корінь, Антоніна. «Відкриті сторінки душі»: Федір Шепель [Електронний ресурс] / Антоніна Корінь // Нар. слово : [інтернет-версія]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020. <http://n-slovo.com.ua/2020/12/03/відкриті-сторінки-душі-федір-шепел/>.

Творчий портрет краєзнавця, педагога, журналіста Ф. Шепеля.

75. Полевіна, Ольга. «Вони змінили світ музики»... і мій світ! [Електронний ресурс] / Ольга Полевіна ; [спілкувалася] І. Стасюк // Нар. слово : [інтернет-версія]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020. <http://n-slovo.com.ua/2020/12/03/вони-змінили-світ-музики-і-мій-світ/>.

Цьогорічна переможниця Міжнародного літературного конкурсу «Молода короНація» у номінації «Збірка оповідань» про вибір псевдоніму Євгенія Ружич, роботу на книгою «Вони змінили світ музики» (нарис про композиторів), викладацьку діяльність.

76. Тобілевич, Валентина. Його вважали «батьком українського театру»: Михайлу Старицькому – 180 [Електронний ресурс] / Валентина Тобілевич // Нар. слово : [інтернет-версія]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020. <http://n-slovo.com.ua/2020/12/16/його-вважали-батьком-українського-те/>.

Про життя та творчість письменника, актора, режисера одного із засновників українського професійного театру М. Старицького (1840–1904).

77. Чарнецький, Ян. Пригоди Швейка по-українськи [Електронний ресурс] / Ян Чарнецький // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2020. <https://galychyna.if.ua/analytic/prigodi-shveyka-po-ukrayinski/>.

Про творчість поета та перекладача С.-Ю. Масляка (1895–1960), зокрема переклад сатиричного роману Я. Гашека «Пригоди бравого вояка Швейка». До 125-річчя від дня народження діяча.

Національна премія України ім. Тараса Шевченка

78. Пагутяк, Галина. З блогу Галини Пагутяк: цуцика обидили [Електронний ресурс] / Галина Пагутяк // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 груд. (№ 50). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22845>.

Думка авторки щодо реакції, викликаной номінуванням на премію книги «Цуцик» письменника – учасника АТО/ООС В. Запеки.

У Комітеті з Національної премії України ім. Тараса Шевченка

79. Відбувся другий тур конкурсу на здобуття Національної премії України імені Тараса Шевченка 2021 року [Електронний ресурс] : [про засідання комітету, а також список творів, допущених до участі у третьому турі конкурсу] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/vidbuvsia-druhyj-tur-konkursu-na-zdobuttia-natsionalnoi-premii-ukrainy-imeni-tarasa-shevchenka-2021-roku/>.

Присудження премій у галузі культури

80. В Івано-Франківську визначили лауреатів [обласної] премії імені Патріарха [Володимира] Романюка та Митрополита [Андрея] Шептицького [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ivano-frankivsku-vyznachyly-laureativ-premii-imeni-patriarkha-romaniuka-ta-mytropolita-sheptytskoho/>.¹

81. Держкомтелерадіо визначив лауреатів премії імені Лесі Українки [за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва] за 2020 рік [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-видання]. – 2020. – 29 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.12.2020.

<https://detector.media/infospace/article/183719/2020-12-29-derzhkomteleradio-vyznachyv-laureativ-premii-imeni-lesi-ukrainky-za-2020-rik/>.²

82. Кримська поетеса Галина Литовченко перемогла у конкурсі [й стала лауреаткою літературної премії] ім. Д. Кононенка [Електронний ресурс] // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 груд. (№ 50). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22837>.

83. Морі, Євгеній. «Культура принад і спротиву». Стали відомі імена цьогорічних лауреатів [літературної] премії [ім. Юрія] Шевельова [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://suspilne.media/89223-kultura-prinad-i-sprotivu-stali-vidomi-imena-cogoricnih-laureativ-premii-sevelova/>.

---

¹Див. також: Вручили премію імені Патріарха Володимира Романюка та імені Митрополита Андрея Шептицького [Електронний ресурс] : [про лауреатів премії та церемонію їх нагородження в Івано-Франківській ОДА] // Галичина : [інтернет-версія]. 2020. 21 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.12.2020. <https://galychyna.if.ua/2020/12/21/vruchili-premiyu-imeni-patriarka-volodimira-romanyuka-ta-imeni-mitropolita-andreya-sheptytskoho/>.

² Див. також: Держкомтелерадіо визначив лауреатів премії [Кабінету Міністрів України] імені Лесі Українки [за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва] за 2020 рік [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2020. 29 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 31.12.2020. <https://litgazeta.com.ua/news/derzhkomteleradio-vyznachyv-laureativ-premii-imeni-lesi-ukrainky-za-2020-rik/>.

84. Названі лауреати Симоненківської премії 2020 року [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-symonenkivskoi-premii-2020-roku/>.

Про лауреатів Всеукраїнської літературної премії ім. В. Симоненка.

85. На Николаевщині визначили переможців [обласної] премії імені Ніколая Аркаса [Електронний ресурс] // Веч. Николаев : [інтернет-версія]. – 2020. – 5 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://vn.mk.ua/na-nikolaevshhine-opredelili-pobeditelej-premii-imeni-nikolaya-arkasa/>.

86. Проєкт [Одеського обласного центру української культури] «Живий музей» отримав премію за збереження [та охорону нематеріальної] культурної спадщини [Електронний ресурс] // Літ. Україна : [інтернет-версія]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://litukraina.com.ua/2020/12/17/proiekt-zhivij-muzej-otrimav-premiyu-za-zberezhennja-kulturnoi-spadshhini/>.

Про нагородження премією в рамках IV Всеукраїнської конференції «Імплементція Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини: підсумки та перспективи».

87. У Житомирі визначили переможців обласної краєзнавчої премії імені [Миколи] Костриці, обирали з п'яти робіт [Електронний ресурс] // Житомир.info : [сайт]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

https://www.zhitomir.info/news_196829.html.

88. У ЗСУ пройшла церемонія нагородження кращих авторів на військову тематику [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-zsu-projshla-tseremoniia-nahorodzhennia-krashchykh-avtoriv-na-vijskovu-tematyku/>.

Про церемонію нагородження та лауреатів Премії ім. Богдана Хмельницького за кращі твори літератури та мистецтва на військову тематику (м. Київ).

89. У Чернівцях вручили міжнародну літературно-мистецьку премію імені Ольги Кобилянської [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-chernivtsiakh-vruchyly-mizhnarodnu-literaturno-mystetsku-premiyu-imeni-olhy-kobylianskoi/>.

**Культура етносів України. Діяльність
національно-культурних товариств (об'єднань)**

Див. № 229.

90. «Дні їдишу та міжкультурного діалогу»: під такою назвою у Львові відбувся фестиваль [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/dni-yidyshu-ta-mizhkulturnogo-dialogu>.

Про учасників та програму фестивалю, організованого Львівським товариством єврейської культури ім. Шолом-Алейхема за підтримки Укр. культурного фонду.

91. Кондратьєва, Тетяна. Ханукія запалала на Європейській площі у Вінниці [Електронний ресурс] : [про святкування єврейською громадою міста свята Хануки] / Тетяна Кондратьєва // 33-й канал : [сайт]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

<https://33kanal.com/news/112548.html>.

Українці за кордоном. Культура українського зарубіжжя

92. Вийшла друком книга [«Через вогонь над водою»] мемуарів українки [Марії Креховець] з Нової Зеландії про війну, Голодомор і поселення за океаном [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3148682-vijsla-druk-kniga-memuariv-ukrainki-z-novoi-zelandii-pro-vijnu-golodomor-i-poselenna-za-oceanom.html>.

93. Виставу шведської авторки [з українським корінням] про Голодомор в Україні показали в Стокгольмі [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3150954-v-stokgolmi-pokazali-vistavu-svedskoi-avtorki-pro-golodomor-v-ukraini.html>.

Про показ моновистави «Брудні хустинки Сталіна» шведською мовою авторства шведської акторки Г. Торнквіст за ініціативи Української школи у м. Стокгольмі (Швеція).

94. Маленьких українців Туреччини з Днем Святого Миколая привітав Іван Малкович [Електронний ресурс] : [про святкові онлайн-читання] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://litgazeta.com.ua/news/malenkykh-ukraintsiv-turechchyny-z-dnem-sviatohomykolaia-pryvitav-ivan-malkovych/>.

95. Мушинка, Микола. Енциклопедія мистецтва, культури і громадського життя українців міжвоєнної Чехословаччини / Микола Мушинка // Образотв. мистецтво. – 2020. – № 2. – С. 136–137. – Рец. на кн.: Україна поза Україною. Енциклопедичний словник мистецького і громадського життя української еміграції в міжвоєнній Чехословаччині (1919–1939) / Оксана Пеленська ; Нац. б-ка Чеської Республіки – Слов'янська б-ка; Наук. товариство ім. Т. Шевченка в Канаді; Українсько-Канадський дослідно-документаційний центр. – Прага, 2019. – 331 с.

96. У Бразилії [м. Ронкадор] відбувся XXVII Національний фестиваль українського танцю [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3159452-u-brazilii-vidbuvsja-xxvii-nacionalnij-festival-ukrainskogo-tancu.html>.

97. XIII фестиваль «Українська весна» проходить в Познані [Польща] онлайн [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3148183-xiii-festival-ukrainska-vesna-prohodit-v-poznani-onlajn.html>.

Див. № 65, 143, 144, 235, 252.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

98. МКІП та 2020: Ткаченко розповів про підсумки року [відео] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 29 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3163110-mkip-ta-2020-tkachenko-rozpovidae-pro-pidsumki-roku.html>.

Про підсумки роботи міністерства та плани на 2021 р., озвучені міністром культури та інформаційної політики України О. Ткаченком на Live-конференції.

99. Ткаченко анонсував створення двох інституцій з охорони культурної спадщини [Електронний ресурс] // Літ. Україна : [інтернет-версія]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://litukraina.com.ua/2020/12/17/tkachenko-anonsuvav-stvorennja-dvoh-institucij-z-ohoroni-kulturnoi-spadshhini/>.

Про плани створення Держ. служби охорони культурної спадщини та Держ. інспекції культурної спадщини України.

Див. № 211.

Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад

100. Володимирова, Віталіна. На Вінниччині відкрили монумент пам'яті жертвам Голодомору. В селі зберігся унікальний експонат – пломба від вагону, яким вивозили зерно [Електронний ресурс] / Віталіна Володимирова // 33-й канал : [сайт]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.12.2020.

<https://33kanal.com/news/110826.html>.

Про відкриття на території народного музею с. Гончиці (Погребищенський р-н, Вінницька обл.) монументу пам'яті односельчанам, які стали жертвами Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. в Україні.

101. Володимир Федоренко: «Розвиток туризму в області відкриє нові перспективи для народних музеїв Житомирщини» (фото) [Електронний ресурс]

/ [пресслужба Житомирської облради] // Житомир.today : [портал]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.
http://zhitomir.today/news/society/volodimir_fedorenko_rozvitok_turizmu_v_oblasti_vidkriie_novi_perspektivi_dlya_narodnih_muzeviv_zhitomi-id41241.html.

Про виступ голови Житомирської облради В. Федоренка на зустрічі з директорами народних музеїв області в Житомирському обл. краєзнавчому музеї, присвяченій питанням підтримки сфери культури та музеїв зокрема у контексті розроблення нової Стратегії розвитку туристичної галузі регіону.

102. Гаврилович, Іван. Він заснував «Просвіту» на Прикарпатті [Електронний ресурс] / Іван Гаврилович, Наталія Синиця // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 26 листоп. – 2 груд. (№ 48). – С. 4. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.
<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/11/48-1100-26-lystopada-2-hrudnia-2020.pdf>.

Вишування пам'яті мовознавця, фольклориста, педагога, громадсько-культурного діяча, першого голови Станіславської (Івано-Франківської) філії ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Є. Желехівського (1844–1885) у м. Івано-Франківську.

103. Головчук, Оксана. Чи звучатиме музика в Середнянській ДШМ? [Електронний ресурс] / Оксана Головчук // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.
<http://novzak.uz.ua/news/chy-zvuchatyme-muzyka-v-serednyanskij-dshm/>.

Про рішення сесії Ужгородської райради (Закарпатська обл.) про ліквідацію чотирьох мистецьких шкіл району, зокрема Середнянської ДШМ. Наведено коментарі в.о. голови райради С. Мацька та голів ОТГ з приводу ситуації, що склалася.

104. Лиховид, Інна. Без культурних та «санітарних» кордонів [Електронний ресурс] : святкування на Софійській площі перетворилися на банальний заробіток для обраних, а значимість локації відійшла на другий план / Інна Лиховид // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.
<https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/bez-kulturnyh-ta-sanitarnyh-kordoniv>.

Критикуються дії КМДА щодо організації новорічних заходів на Софійській площі столиці, наведено також коментар генерального директора Нац. заповідника «Софія Київська» Н. Куковальської стосовно цієї ситуації¹.

105. Ліщенко, Юлія. Замість Монумента Слави – готельний комплекс «із музеєм українського воїна у підвалі»? [Електронний ресурс] : міськвиконком [Львівської міської ради] оголосив всеукраїнський архітектурний конкурс на

---

¹Див. також: Лиховид, Інна. Для чого ялинці капелюх? [Електронний ресурс] : замість обіцяних українських традицій на Софійській площі [м. Київ] готують свято у стилі фентезі / Інна Лиховид // День : [інтернет-версія]. 2020. 11 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.12.2020. <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/dlya-chogo-yalynci-kapelyuh>; Лиховид, Інна. Не час і не місце [Електронний ресурс] : історія з капелюхом на ялинці має завершити дискусію про невиправдану експлуатацію простору біля Софії Київської / Інна Лиховид // День : [інтернет-версія]. 2020. 14 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 15.12.2020. <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/ne-chas-i-ne-misce>.

облаштування території на Стрийській : [про неоднозначне ставлення містян щодо можливої забудови території] / Юлія Ліщенко // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://www.wz.lviv.ua/news/426662-zamist-monumenta-clavy-hotelnyi-kompleks-iz-muzeiem-ukrainskoho-voyna-u-pidvali>.

106. На Київщині назвали нові імена лауреатів фотоконкурсу [«Молодіжна робота. Глобалізація» за участі фахівців, які працюють з молоддю, працівників й вихованців закладів культури регіону] [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://mykyivregion.com.ua/news/na-kiyivshhini-nazvali-novi-imena-laureativ-fotokonkursu>.

107. На Прикарпатті стартує мистецький проєкт [Електронний ресурс] / [пресслужба Івано-Франківської ОДА] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/2020/12/01/na-prikarpatti-startuye-mistetskiy-proyekt/>.

Про початок реалізації мультикультурного проєкту «Митці України» в Івано-Франківській обл. за ініціативи управління культури, національностей та релігій ОДА. До 30-річчя відновлення Української державності.

108. На Сумщині створили онлайн-площадку #ЧИТАТИ_МОДНО [Електронний ресурс] // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. – 2020. – 9 дек. (№ 49). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<http://www.shans.com.ua/?m=nr&in=821&ir=375&id=80620>.

Про новий інформаційно-просвітницький проєкт #ЧИТАТИ_МОДНО у Фейсбуці – ініціативу департаменту культури, інформаційної політики і туризму Сумської ОДА.

109. «Оригиналы картин дарим семьям»: на Донетчині появились билборды с героями АТО / ООС [у межах проєкту «Місто Героїв» Донецької ОДА] [Електронний ресурс] // Донец. новости : регион. портал Донбасса. – 2020. – 14 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<https://dnews.dn.ua/news/758690>.

110. Симонова, Ганна. Місія здійсненна. Побувати у Львові й зустріти якнайменше туристів [Електронний ресурс] / Ганна Симонова // Луганщина.UA : [інтернет-версія]. – 2020. – 9 груд. (№ 41). – С. 1, 4–5. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<http://luganskua.com/archive/192/>.

Враження від відвідання м. Львова у межах проєкту журналістського обміну «Історико-мистецька та культурна спадщина Львівщини» Луганської ОДА¹.

---

¹Див. також: Богданова, Євеліна. Таємниці львівських органів [Електронний ресурс] / Євеліна Богданова // Луганщина.UA : [інтернет-версія]. 2020. 9 груд. (№ 41). С. 8. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 21.12.2020. <http://luganskua.com/archive/192/>; Богданова, Євеліна. «У Бога все можливо». Як капелани відродили єзуїтський храм після комуністичного забуття [Електронний ресурс] / Євеліна Богданова // Луганщина.UA :

111. Струни слова і музики [Електронний ресурс] : в Чернігові вийшла літературно-мистецька газета «Струна» // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 26 листоп. – 2 груд. (№ 48). – С. 4. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/11/48-1100-26-lystopada-2-hrudnia-2020.pdf>.

112. У житомирській водонапірній вежі проведуть виставку, літературний вечір та вечірку [Електронний ресурс] / [Житомирська обласна рада] // Житомир.info : [сайт]. – 2020. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

https://www.zhitomir.info/news_196894.html.

Про проведення ремонтних робіт у пам'ятці архітектури місцевого значення зусиллями місцевих активістів і за фінансової допомоги німецької урядової компанії Giz та підготовку виставки житомирської художниці Г. Готшалк у приміщенні вежі.

113. Хоменко, Юлія. Полтавські культурні тренди: традиції, очікування, можливості [Електронний ресурс] / Юлія Хоменко // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<http://zorya.poltava.ua/poltavski-kulturni-trendi-tradicii-ochikuvannja-mozhливosti/>.

Про результати дослідження ГО «Інститут аналітики та адвокації» культурних запитів і практик містян, доступності культурного продукту, культурної політики та фінансування сфери культури м. Полтави, проведеного за підтримки Укр. культурного фонду.

114. Шуткевич, Олеся. Єдина в Україні : у Кам'янці-Подільському представили платівку з першим записом «Щедрика» у виконанні хору під керівництвом Олександра Кошиця [Електронний ресурс] / Олеся Шуткевич // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/yedyna-v-ukrayini>.

Презентація експозиції «Кам'янецькі ноти і крила «Щедрика», організованої районним об'єднанням ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка за підтримки низки громадських інституцій, закладів освіти та міської влади у м. Кам'янці-Подільському (Хмельницька обл.).

115. Яцута, Елла. «Люди стали нервовішими, коли культури навколо стало менше», – директорка фестивалю в Луцьку про те, чи можна заробляти на культурі [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Елла Яцута, Анна Єскіменко-Поліщук // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/liudy-staly-nervovishymy-koly-kultury-navkolo-stalo-menshe-dyrektorka-festyvaliu-v-lutsku-pro-te-chy-mozhna-zaroblyaty-na-kulturi-/>.

Організатори Міжнародного літературного фестивалю «Фронтера» про необхідність розроблення стратегії розвитку культури в області, дотаційність культури та її спроможність стати повноправним гравцем на ринку поряд з іншими індустріями. Інтерв'ю записане під час зустрічі «Культурний менеджмент: місія здійснення» у м. Луцьку.

Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення

116. Вишневич, Роксолана. Нідерланди допомогли у селі на Волині відкрити музей [Електронний ресурс] / Роксолана Вишневич // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2020. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://www.volyn.com.ua/news/170767-niderlandy-dopomohly-u-seli-na-volyni-vidkryty-muzei>.

Про оновлення музею в с. Литовеж (Іваничівський р-н, Волинська обл.) у рамках проекту «Відновлення музею – запорука розвитку місцевого туризму», який реалізує ГО «Побужжя» завдяки гранту Фонду підзвітності Міністерства закордонних справ Нідерландів.

117. В Обухові [Київська обл.] реконструювали музей-садибу поета [Андрія] Малишка [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<https://mykyivregion.com.ua/news/v-obuxovi-rekonstruyovali-muzei-sadibu-poeta-maliska>.

118. Грошей не буде. Шевченківський національний заповідник [м. Канів, Черкаська обл.] повертає грант [Українського культурного фонду, отриманий у межах конкурсної програми «Культура в часи кризи: інституційна підтримка»] [Електронний ресурс] : [про причини повернення коштів] // Про все : [портал]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://provce.ck.ua/hroshey-ne-bude-shevchenkivskyy-natsionalnyy-zapovidnyk-povertaie-hrant/>.¹

119. Здоровило, Тарас. Зе-влада відмовляється реконструювати Галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3669/2006/152409/>.

Про те, що у Держбюджеті України на 2021 р. не передбачено коштів на реконструкцію Галузевого державного архіву Укр. інституту нац. пам'яті, а також наведено коментар директора установи І. Кулика щодо цієї ситуації.

120. Кравчук, Євгенія. Книги, замки, 100 вагонів: як держава планує розвивати культуру та туризм у 2021 році [Електронний ресурс] : [про видатки

---

¹Див. також: Шевченківський національний заповідник у Каневі [Черкаська обл.] виграв грант [Електронний ресурс] // Рідна Черкащина : [інтернет-вид.]. 2020. 16 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 22.12.2020.

<https://ck.ridna.ua/2020/12/16/shevchenkivskyy-natsionalnyy-zapovidnyk-u-kanevi-vyhrav-hrant/>.

на сферу культури] / Євгенія Кравчук // LB.ua : [сайт]. – 2020. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

https://lb.ua/blog/eugenia_kravchuk/474033_knigi_zamki_100_vagoniv_yak_derzha_va.html.

121. Культура на карантині: Кабмін ухвалив постанову [«Про внесення зміни до пункту 6 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті Міністерству культури та інформаційної політики за деякими програмами»] про фінансову підтримку до кінця року [національних закладів культури] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3160083-kultura-na-karantini-kabmin-uhvaliv-postanovu-pro-finansovu-pidtrimku-do-kinca-roku.html>.

122. Лиховид, Інна. Дикунство ХХІ століття [Електронний ресурс] / Інна Лиховид // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/dykunstvo-hhi-stolittya>.

Про проблеми з приміщеннями Держ. наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В. Заболотного та Центральної бібліотеки ім. Є. Плужника Шевченківського р-ну м. Києва.¹

123. Морі, Євгеній. У бюджеті – 2021 на культуру виділили на 52% більше, ніж минулого року – Ткаченко [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://susplne.media/88875-u-budzeti-2021-na-kulturu-vidilili-na-52-bilse-niz-minulogo-roku-tkacenko/>.

Про збільшення фінансування галузі порівняно з 2020 р., та на які програми спрямовуються кошти в 2021 р. За повідомленням міністра культури та інформаційної політики України О. Ткаченка на своїй сторінці у Фейсбукі.

124. На книжкову сферу в 2021-му з держбюджету виділять понад 150 мільйонів [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання та мистецтво книговидавання : [портал]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://chytomo.com/na-knyzhkovu-sferu-v-2021-mu-z-derzhbiudzhetu-vydiliat-ponad-150-miljoniv/>.

125. У Вишгороді [Київська обл.] центр творчості хочуть залишити без майна [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 25 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

---

¹Див. також: Лиховид, Інна. Президенте, збережіть бібліотеку! [Електронний ресурс] : сотні митців підписали відкритий лист до глави держави – для захисту єдиної в Україні архітектурно-будівельної книгозбірні / Інна Лиховид // День : [інтернет-версія]. 2020. 8 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 09.12.2020. <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/prezydente-zberezhit-biblioteku>; Стасюк, Ірина. Громадськість просить Зеленського назавжди залишити архітектурну бібліотеку в її київській будівлі [Електронний ресурс] : 1 січня 2021 року в Архітектурній бібліотеки знову закінчується договір оренди приміщення / Ірина Стасюк // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [онлайн-видання]. 2020. 7 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 24.12.2020. <https://hmarochos.kiev.ua/2020/12/07/gromadskist-prosyet-zelenskogo-nazavzhdy-zalyshyty-arhitekturu-biblioteku-v-yiyi-kyivskij-budivli/>.

<https://mykyivregion.com.ua/news/u-visgorodi-centr-tvorcosti-xocut-zalisiti-bez-maina>.

Про рішення депутатів Вишгородської районної ради про передання районного Центру худож. творчості «Дивосвіт» як юридичної особи без майна на баланс Вишгородської міськради.

126. Унікальний музей на Волині може зникнути [Електронний ресурс] : Рокинівський музей історії сільського господарства Волині шукає інвестора або партнера на правах засновника // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2020. – 30 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020. <https://www.volyn.com.ua/news/171144-unikalnyi-muzei-na-volyni-mozhe-znyknuty>.

Про скорочення Волинською ОДА фінансування Музею історії сільського господарства Волині (смт Рокинів, Луцький р-н).¹

127. У Черкасах реконструюють Музей букваря, у колекції якого сотня експонатів з різних країн [Електронний ресурс] : [про експозицію музею та плани реконструкції приміщення] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2020. – 31 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020. <https://litgazeta.com.ua/news/u-cherkasakh-rekonstruiuiut-muzej-bukvaria-u-kolektsii-iakoho-sotnia-eksponativ-z-riznykh-krain/>.

128. Хожайнова, Вікторія. Зеленський схвалив зниження податків для індустрії культури [Електронний ресурс] / Вікторія Хожайнова // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020. <https://suspilne.media/90126-zelenskij-shvaliv-znizenna-podatku-dla-industrii-kulturi/>.

Про підписання Президентом України В. Зеленським Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки культури, туризму та креативних індустрій», зокрема про зміни, внесені в документ.²

129. Чернов, Володимир. Сумщина: грант допоможе музею пережити карантин [Електронний ресурс] / Володимир Чернов // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020. <http://www.golos.com.ua/article/339369>.

Про отримання гранту Укр. культурного фонду «Музейно-виставковим центром «Тростянецький» – Садиба Леопольда Кеніга» (м. Тростянець,

¹Див. також: Працівникам волинського музею-скансену в Рокинях боргують заробітну плату за 2 місяці [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. 2020. 31 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 31.12.2020. <https://www.volynnews.com/news/all/pratsivnykam-volynskoho-muzeiu-skansenu-v-rokyniakh-borhuiut-zarobitnu-platu-za-2-misiatsi/>.

²Див. також: Солонина, Євген. Культура й туризм заплатять менші податки: про що йдеться? [Електронний ресурс] / Євген Солонина // Радіо Свобода : [сайт]. 2020. 23 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.12.2020. <https://www.radiosvoboda.org/a/kultura-i-turyzm-zaplatyat-menshi-podatky-pro-shcho-idetsya/31014220.html>.

Сумська обл.) для поліпшення матеріально-технічної бази у межах програми «Культура в часи кризи: інституційна підтримка».¹

130. Чепурний, Василь. Музей нарешті стане музеєм [Електронний ресурс] / Василь Чепурний // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339891>

Про повернення Чернігівському обл. худож. музею ім. Г. Галагана частини приміщень, які використовувала приватна особа, та плани роботи закладу.

Див. № 112, 195, 217.

Правові питання галузі

131. В Харькове суд об'язав застройщика восстановити памятник архитектуры [Електронний ресурс] // Веч. Харьков : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://vecherniy.kharkov.ua/news/177855/>.

Про рішення Харківського окружного адміністративного суду про відновлення будівлі – пам'ятки архітектури місцевого значення по вул. Гоголя, 2.

132. Костенко, Леся. Укладання бібліотеками договорів про співпрацю [з установами та організаціями] у фокусі права / Леся Костенко // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 17–19.

133. НАБУ проводить обшуки в Міністерстві культури та інформполітики (доповнено) [Електронний ресурс] : обшуки пов'язані з розслідуванням у сфері охорони культурної спадщини // LB.ua : [сайт]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

https://lb.ua/culture/2020/12/17/473298_nabu_provodit_obshuki_ministerstvi.html.²

134. Регіональний статус російської мови в Одеській області було скасовано [Електронний ресурс] : [про ухвалу Одеського окружного адміністративного суду] // Укр. тиждень : [інтернет-журнал]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://tyzhden.ua/News/250538>.

Див. № 295.

Освіта. Кадри

Початкова мистецька освіта

135. Восьмирічний український акордеоніст [Іван Гомольський, учень Часовоярської ДШМ (Донецька обл.)] переміг на міжнародному конкурсі [International Open Trophée – 2020] у Франції [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3159635-vosmiricnij-ukrainskij-akordeonist-peremig-na-miznarodnomu-konkursi-u-francii.html>.

¹Див. також: Тростянецька садиба Кеніга виграла грант Українського культурного фонду [Електронний ресурс] // SumyToday : [портал]. 2020. 5 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 08.12.2020. <http://sumy.today/news/culture/11382-trostianetska-sadyba-keniha-vyhrala-hrant-ukrainskoho-kulturnoho-fondu.html>.

²Див. також: НАБУ проводить обшуки в Мінкультури [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2020. 17 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 18.12.2020. <https://litgazeta.com.ua/news/nabu-provodyt-obshuky-v-minkultury/>.

136. Гуменний, Олег. Готовимся к юбилею [Електронний ресурс] / Олег Гуменний // Юж. правда : [інтернет-версія]. – 2020. – 23 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.
http://www.up.mk.ua/mainpage/show_item/57758.

Про роботу та здобутки Мішково-Погорілівської ДМШ (Вітовський р-н, Миколаївська обл.). До 40-річчя з часу заснування закладу.

137. Криворожские пианисты победили в престижном международном фестивале [Електронний ресурс] // Днепр вечер. : [інтернет-версія]. – 2020. – 21 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.
<https://dv-gazeta.info/dneprnews/krivorozhskie-pianisty-pobedili-v-prestizhnom-mezhdunarodnom-festivale.html>.

Про перемогу учнів Криворізької ДМШ № 13 та студентів Криворізького держ. педагогічного університету (Дніпропетровська обл.) у Міжнародному конкурсі Sozvezdiye Podzimu/Gold Europe 2020 (Чехія).

138. Рашевська, Олена. Дев'ятирічна сумчанка [учениця ДМШ № 4 Аделіна Нагорна] перемогла у всеукраїнському [онлайн] конкурсі естрадно-джазового мистецтва [«Соловійов артджаз»] [Електронний ресурс] / Олена Рашевська, Ганна Веретенник // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.
<https://suspilne.media/88742-devatiricna-sumcanka-peremogla-u-vseukrainskomu-konkursi-estradno-dzazovogo-mistectva/>.

139. Токар, Олександра. Юні сумчани здобули перемоги на [відкритому] обласному [онлайн-]конкурсі скульпторів [ім. М. Лисенка] [Електронний ресурс] / Олександра Токар // Трибуна : [інтернет-видання]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.
<https://tribuna.sumy.ua/news/yuni-sumchany-zdobuly-peremogy-na-oblasnomu-konkursi-skulptoriv/>.

Про перемогу учнів ДХШ ім. М. Лисенка та студентів Сумського фахового коледжу мистецтв і культури ім. Д. Бортнянського у конкурсі юних скульпторів, присвяченому вшануванню пам'яті видатного скульптора, уродженця Сумщини н.х. України М. Лисенка.

Див. № 103, 153, 159.

Кадри

140. Колосенко, Віктор. Леоніду Мальчевському – 97: легенда Гостомеля викладає музику [Електронний ресурс] / Віктор Колосенко // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2020. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.
<https://www.poglyad.tv/leonidu-malchevskomu-97-legenda-gostomelya-vykladaye-muzyku/>.

Про творчу діяльність викладача духової музики та керівника оркестру «Фанфари» Центру творчості дітей та юнацтва в м. Гостомелі (Київська обл.) Л. Мальчевського.

141. Морі, Євгеній. Олександр Ройтбурд залишається директором Одеського художнього музею [Електронний ресурс] : [про скасування Одеською

облрадою рішення щодо розірвання контракту з директором художнього музею О. Ройтбурдом] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://suspilne.media/89399-oleksandr-rojtburd-zalisaetsa-direktorom-odeskogo-hudoznogo-muzeu-2/>.

Див. № 75.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

142. Морі, Євгеній. З початку року Україна запустила сім аудіогідів у музеях по всьому світу – Олена Зеленська [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://suspilne.media/89363-z-pochatku-roku-ukraina-zapustila-sim-audiogidiv-u-muzeah-po-vsomu-svitu-olena-zelenska/>.

Про участь першої леді України О. Зеленської у щорічній нараді послів, під час якої вона розповіла про результати проєктів у сфері культурної дипломатії та плани діяльності.

143. Степанчук, Інна. Кабмін і Світовий конгрес українців підписали Меморандум про співпрацю: головне з документа [Електронний ресурс] / Інна Степанчук // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3674/2006/152769/>.

144. У Болгарії презентували унікальне видання часописів часів УНР [Електронний ресурс] // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/153090/>.

Презентація у м. Софії фоторепринтного видання часописів першого посольства УНР в Царстві Болгарія «Украинско слово» та «Украинско-български преглед». Проєкт реалізовано Посольством України в Республіці Болгарія у співпраці з Інститутом літератури Болгарської академії наук, Нац. бібліотекою ім. Святих Кирила і Мефодія та Спільною українських організацій Болгарії «Мати-Україна».

145. Україна й Італія домовилися про культурне співробітництво на п'ять років [Електронний ресурс] : [про підписання міжурядової програми про культурне співробітництво] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3156067-ukraina-j-italia-domovilisa-pro-kulturne-spivrobitnictvo-na-pat-rokiv.html>.

Див. № 1, 64, 68, 90, 116.

Український інститут

146. [Український інститут, Національний університет «Києво-Могилянська академія» та студія онлайн-освіти «EdEra»] Створили англomовний курс [«Ukraine: History, Culture and Identities» (Україна: історія, культура та

ідентичність»)] про українську історію та культуру [Електронний ресурс] // Газ. по-українськи : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

https://gazeta.ua/articles/history/_stvorili-anglomovnij-kurs-pro-ukrayinsku-istoriyu-ta-kulturu/1001654.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти

147. Бараболя, Юлія. Фестиваль традицій та культур народів світу у Вінниці відбувся онлайн [Електронний ресурс] : [про учасників та програму фестивалю] / Юлія Бараболя // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://suspilne.media/89228-festival-tradicij-ta-kultur-narodiv-svitu-u-vinnici-vidbuvsja-onlajn/>.

148. «Коронація слова» назвала переможців у номінації «Пісенна лірика» [Електронний ресурс] // Літ. Україна : [інтернет-версія]. – 2020. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<https://litukraina.com.ua/2020/12/28/koronacija-slova-nazvala-peremozhciv-u-nominacii-pisenna-lirika/>.

Про лауреатів Міжнародного літературного конкурсу романів, п'єс, кіносценаріїв, пісенної лірики та творів для дітей «Коронація слова» у номінації «Пісенна лірика».

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ

149. Праск, Святослав. Костопільщина просвітянська [Електронний ресурс] : «Просвіті» Костопільщини – 100 / Святослав Праск // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 10–16 груд. (№ 50). – С. 2–3. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/50-1102-10-16-hrudnia-2020.pdf> ; 17–31 груд. (№ 51–52). – С. 5–6. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/51-52-1103-1104-17-31-hrudnia-2020.pdf>.

Про історію заснування та діяльність Костопільського районного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка (Рівненська обл.).

150. Синиця, Наталія. Молодь обирає «Просвіту» [Електронний ресурс] / Наталія Синиця, Марія Остап'юк-Субичева // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 17–31 груд. (№ 51–52). – С. 4. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/51-52-1103-1104-17-31-hrudnia-2020.pdf>.

Про діяльність Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, зокрема первинного осередку «Молода Просвіта» з національно-патріотичного виховання молоді.

151. Склярова, Вікторія. У Харківському прес-клубі відбулася перша всеукраїнська онлайн конференція «Просвіти» [Електронний ресурс] / Вікторія Склярова // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 10–16 груд. (№ 50). – С. 3. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.
<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/50-1102-10-16-hrudnia-2020.pdf>.

Про учасників та хід заходу, присвяченого питанням діяльності обласних, районних, міських відділень ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, координації та обміну досвідом між регіональними відділеннями, новим перспективним напрямом роботи.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО

Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв

152. Калиниченко, Владимир. Новые стипендиаты Сумского горсовета [Електронний ресурс] : ежегодно (с 1996 г.) в Сумах перед новогодними праздниками подводятся итоги выставки-конкурса детского творчества «Всесвіт очима дитини», и пятеро победителей получают годовую стипендию городского совета / Владимир Калиниченко // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. – 2020. – 23 дек. (№ 51). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.
<http://www.shans.com.ua/?m=nr&in=823&ir=375&id=80770>.

Про переможців конкурсу та виставку їхніх робіт.

153. Левчук, Валентина. Через тернии – в «звезды»! [Електронний ресурс] / Валентина Левчук // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2020. – 30 дек. (№ 142–143). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.
<http://vo.od.ua/rubrics/o-detyakh-dlya-detejj/45682.php>.

Про хід, склад журі, учасників і переможців IV Всеукраїнського онлайн-конкурсу юних музикантів «Срібна нота» в м. Одесі.

154. На Київщині пройшов дитячий фестиваль танцю «Дзига» [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.12.2020.
<https://mykyivregion.com.ua/news/na-kiyivshhini-proisov-dityacii-festival-tancyu-dziga>.

Про підсумки III Відкритого дистанційного обласного фестивалю сучасної хореографії «Дзига».

155. Сонячна, Ольга. «Камертон» – перший вокальний ансамбль з Калинівки переміг на Всеукраїнському конкурсі [Електронний ресурс] / Ольга Сонячна // 33-й канал : [сайт]. – 2020. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.
<https://33kanal.com/news/112904.html>.

Про перемогу дитячого вокального ансамблю «Камертон» (керівник О. Яремчук-Федун) з м. Калинівки (Вінницька обл.) у Всеукраїнському пісенному онлайн-конкурсі «Україна – це світло».

Див. № 138, 139.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки

156. Колосенко, Віктор. «Вуса Далі»: успіх бучанки Зої Казак [вихованки художньої студії «АРТ» Бучанського центру позашкільної роботи (Київська обл.)] на міжнародному конкурсі [образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, дизайну і фотографії «Dali's Mustache» («Вуса Далі»), який відбувся в Іспанії] [Електронний ресурс] / Віктор Колосенко // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2020. – 31 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

<https://www.poglyad.tv/vusa-dali-uspikh-buchanky-zoyi-kazak-na-mizhnarodnomu-konkursi/>.

157. Разанова, Юлія. Перше місце – за вишиту сорочку на міжнародному конкурсі [Електронний ресурс] / Юлія Разанова // Вінниччина : [інтернет-версія]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<http://vinnichina.info/2020/12/09/perше-miske-za-vishitu-sorochku-na-mizhn/>.

Про перемогу майстрині А. Болгарської з м. Ямполь (Вінницька обл.) у Міжнародному онлайн-конкурсі Les etoiles de Versailles – 2020 (Франція).

158. Снігур, Вікторія. Медалі та гран-прі привезли вихованці унікальної студії пісочного мистецтва [Електронний ресурс] / Вікторія Снігур // 33-й канал : [сайт]. – 2020. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://33kanal.com/news/111330.html>.

Про перемогу вихованців Центру пісочного мистецтва «MS-art» та студії пісочної анімації «MS-art# 25» (м. Вінниця) у XV Міжнародному конкурсі талантів «Україна єднає світ» (м. Київ).

159. У Житомирі стали відомі імена переможців VI Міжнародної хореографічної асамблеї ім. Н. Скорульської – 2020 [Електронний ресурс] : [про переможців заходу] // Житомир.info : [сайт]. – 2020. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

https://www.zhitomir.info/news_196582.html.

160. У Кропивницькому [в Музеї мистецтв] відкрили виставку [«Слов'янський Бестіарій»] ліногравюр школярів з Польщі і України [учасників міжнародного просвітницького проєкту «Коли більше об'єднує, ніж розділяє»] [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/62048-u-kropyvnytskomu-vidkryly-vystavku-linohraviur-shkoliariv-z-polshchi-i-ukrainy-foto>.

161. Федоренко, Ольга. Мисткиня з Вінниччини [Алла Болгарська] перемогла у міжнародному конкурсі [декоративно-ужиткового мистецтва «Зірки Версалю – 2020» у Франції] [Електронний ресурс] // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://suspilne.media/87098-mistkina-z-vinniccini-peremogla-na-mizhnarodnomu-konkursi/>.

162. Юний акордеоніст [Сергій Попов] із Гостомеля [Київська обл.] здобув перемогу на міжнародному фестивалі [Sterne uber dem Rhein в Німеччині] [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.12.2020.

<https://mykyivregion.com.ua/news/yunii-akordeonist-iz-gostomelya-zdobuv-peremogu-na-miznarodnomu-festivali-foto>.

Див. № 135, 137.

Види і жанри аматорства

Образотворче аматорство та народні художні промисли

163. Василевский, Игорь. Умение заразить живописью [Електронний ресурс] : в Сумской городской галерее – выставка любительской группы «Украшение» / Игорь Василевский ; [інтерв'ю вів] В. Сергеев // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. – 2020. – 9 дек. (№ 49). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<http://www.shans.com.ua/?m=nr&in=821&ir=375>.

Художник, викладач аматорського гурту «Окраса» про особливості навчання та мету занять.

164. Шуткевич, Олеся. З 200-річною історією [Електронний ресурс] : вінницька мисткиня [Анастасія Фоміна] відтворила подільську сорочку за картиною Василя Тропініна «Українець» / Олеся Шуткевич // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/z-200-richnoyu-istoriyeyu>.

Див. № 152, 156–158, 160, 161.

Виставки

165. Лазоришин, Игор. З думкою про Україну [Електронний ресурс] / Игор Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/z-dumkoyu-pro-ukrayinu/>.

Виставка гуцульських ліжників майстрині М. Рибчук та живописних полотен Б. Татарчука в Івано-Франківському навчально-методичному центрі культури і туризму Прикарпаття.

166. Лебедь, Мирослава. Харьковские художники превращают отработанные материалы в искусство [Електронний ресурс] / Мирослава Лебедь // Веч. Харьков : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://vecherniy.kharkov.ua/news/177297/>.

Про виставку екоарту «ПереТворення» в Харківському обл. організаційно-методичному центрі культури та мистецтва.

167. Микицей, Марія. «Відчуття» як спосіб висловити тремтливе захоплення красою світу [Електронний ресурс] / Марія Микицей // Галичина :

[інтернет-версія]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/vidchuttya-yak-sposib-visloviti-tremtlive-zahoplennya-krasoyu-svitu/>.

Виставка живопису «Відчуття» художниці А. Шиманської у виставковій залі Івано-Франківської обл. організації НСХУ.

168. Степанок, Олена. Повість на рушнику [Електронний ресурс] / Олена Степанок // Нар. слово : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<http://n-slovo.com.ua/2020/12/24/повість-на-рушнику-фото/>.

Про виставку вишитих рушників «Повість мого життя» майстрині З. Андріяшевської в Музеї мистецтв (м. Кропивницький), творчий портрет мисткині.

169. У Сумах відкрилася виставка [«Світло різдвяної зірки»] дитячих робіт, присвячених Різдву [Електронний ресурс] // SumyToday: [портал]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<http://sumy.today/news/culture/12123-u-sumakh-vidkrylasia-vystavka-dytiachykh-robit-prysviachenykh-rizdvu.html>.

Персоналії

170. Батіг, Михайло. Оживають давні візерунки [Електронний ресурс] : техніка гладдю вважається однією з найскладніших, адже передбачає точне виконання стібків / Михайло Батіг // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://www.wz.lviv.ua/article/425321-ozhyvaiut-davni-vizerunky>.

Про творчість майстрині Л. Терлецької із с. Остриня (Тлумацький р-н, Івано-Франківська обл.).

171. Борусевич, Валентина. Блокнот від волинянки Валентини Борусевич – це справжній шедевр [Електронний ресурс] / Валентина Борусевич ; [спілкувалася] А. Лісова // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2020. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://www.volyn.com.ua/news/168804-bloknot-vid-valentyny-borusevych-tse-spravzhnii-shedevr>.

Майстриня, очільниця ГО «Стимул осіб з інвалідністю» Зарічанської ОТГ (Володимир-Волинський р-н, Волинська обл.) про свою громадську та творчу діяльність, зокрема участь в онлайн-фестивалі «Незламні духом» до Дня Гідності та Свободи.

172. Експерименти на основі петриківського розпису: як кропивничанка [письменниця, художниця і журналістка Людмила Макей] розмальовує ялинкові кульки [Електронний ресурс] : [про творчість майстрині] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/62080-eksperymenty-na-osnovi-petrykivskoho-rozpysu-iak-kropyvnychanka-rozmalovuie-ialynkovi-kulky>.

173. Костюк, Людмила. Робота з глиною заспокоює: волинська майстриня навчає гончарної справи інших [Електронний ресурс] / Людмила Костюк ; [записала] Л. Літвицька // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 27 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://suspilne.media/91452-robota-z-glinou-zaspokoue-volinska-majstrina-navcae-goncarnoi-spravi-insih/>.

Майстриня з м. Ківерець про свою творчість. Представлено також відеосюжет.

174. Шипайло, Богдан. Малярство як хобі. Богдан Шипайло: Зі своїми роботами так гірко розлучатися, як із дітьми... [Електронний ресурс] / Богдан Шипайло ; [спілкувався] І. Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/malyarstvo-yak-hobi-bogdan-shipaylo-zi-svoyimi-robotami-tak-girko-rozluchatisya-yak-iz-ditmi/>.

Художник про своє життя і творчість.

Музичне аматорство

Див. № 153, 155, 162.

Персоналії

175. Векерик, Ольга. Поліська бабуса з Рівненщини підкорила Париж [Електронний ресурс] / Ольга Векерик // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2020. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://www.volyn.com.ua/news/168811-poliska-babusia-z-rivnenshchyny-pidkoryla-paryzh>.

Про виконавицю автентичних пісень північного Полісся Д. Чекур із с. Старі Коні (Зарічненський р-н, Рівненська обл.).

Театральне аматорство

176. Ермолаєв, Ігорь. Ударим театром по коронавірусу! [Електронний ресурс] : [про творчість незалежної театральної платформи – театру-студії «В.Т.и.К з узвозу», (керівник В. Смірнов, м. Миколаїв)] / Ігорь Ермолаєв // Веч. Николаєв : [інтернет-версія]. – 2020. – 15 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://vn.mk.ua/udarim-teatrom-po-koronavirusu/>.

177. У Харкові презентували [створений за підтримки Українського культурного фонду] новий театр «БаЗа» [Харківського національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3155402-u-harkovi-prezentuvali-novij-teatr-baza.html>.

Див. № 46.

Хореографічне аматорство

Див. № 41, 154, 159.

Фото-, кіноаматорство

178. Солуянова, Ірина. Мистецтво фіксувати життя (фотогалерея) [Електронний ресурс] / Ірина Солуянова // Нар. слово : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020. <http://n-slovo.com.ua/2020/12/24/мистецтво-фіксувати-життя-фотогалер/>.

Про XXIV художню виставку «Погляд – 2020» світлин фотомитців та аматорів країни в Кіровоградському обл. центрі народної творчості (м. Кропивницький).

Див. № 43.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ

179. Бояринова, Оксана. Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку [Електронний ресурс] / Оксана Бояринова // День : [інтернет-видання]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020. <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/biblioteky-u-dosyagnenni-ciley-stalogo-rozvytku>.

Про новий освітній онлайн-курс «Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку», розроблений Укр. бібліотечною асоціацією за підтримки Програми ООН із відновлення та розбудови миру.

180. Бояринова, Оксана. Про що мріють бібліотеки на сході України [Електронний ресурс] / Оксана Бояринова // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020. <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/pro-shcho-mriyut-biblioteky-na-shodi-ukrayiny>.

Про стратегії розвитку бібліотек Донецької та Луганської областей на 2021–2024 рр., розроблені в межах проєкту «Спроможні бібліотеки сприяють досягненню Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року», що реалізує Укр. бібліотечна асоціація у межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру.

181. Прокопенко, Лілія. Бібліотечний туризм: визначення поняття [Електронний ресурс] / Лілія Прокопенко // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2020. – № 4. – С. 17–24. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020. http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-in/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z-21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2020_4_5.

Проаналізовано зміст термінів «туризм», «культурний туризм» як базових для визначення поняття «бібліотечний туризм».

182. Сенченко, Микола. Бібліотека в інформаційному просторі і часі / Микола Сенченко ; бесіду вела С. Герасимова // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 20–21.

Директор Держ. наук. установи «Книжкова палата України ім. Івана Федорова» (м. Київ) про нові культурно-освітні завдання та форми роботи українських бібліотек, значення читання для розвитку людини та ін.

Див. № 39, 132, 211.

Історія бібліотечної справи в Україні

183. Соколов, Віктор. Формування мережі хат-читалень і сельбудів в Україні (1920–1930-ті рр.) [Електронний ресурс] / Віктор Соколов // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2020. – № 4. – С. 33–44. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z21ID=&-S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2020_4_7.

Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи

184. Здановська, Валентина. Бібліотечний форум онлайн: перший млинець не нанівець / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 37–39.

Про хід та учасників Львівського міжнародного бібліотечного форуму «Бібліотекарі: хто ми є?», який відбувався онлайн (15–20 верес. 2020).

Організація та управління в галузі бібліотечної справи

185. Миколенко, Раїса. Організаційні засади нормування процесів формування авторитетних записів у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого [м. Київ] / Раїса Миколенко, Олександр Кириленко // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 31–32.

Мережа та типи бібліотек

Національні бібліотеки

186. Бирюкова, Ирина. Книжный GENIUS LOCI, или 365 впечатляющих дней в жизни старейшей публичной библиотеки Украины [Електронний ресурс] / Ирина Бирюкова // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2020. – 30 дек. (№ 142–143). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

<http://vo.od.ua/rubrics/lyudi-dela/45679.php>.

Генеральний директор Одеської нац. наукової бібліотеки про роботу закладу в 2020 р.

Див. № 201, 202.

Наукові бібліотеки

Див. № 201.

Обласні універсальні наукові бібліотеки

187. В сумской библиотеке – живопись и графика [Електронний ресурс] : в отделе искусств Сумской областной научной библиотеки проходит выставка картин Татьяны Дудки. Татьяна представила живопись и графику, включая акварель // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. – 2020. – 2 дек. (№ 48). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.12.2020.

<http://www.shans.com.ua/?m=nr&id=80529&in=820>.

188. Шаран, Оксана. Популяризуємо українську книгу: Івано-Франківська ОУНБ ім. І. Франка на фестивалі-презентації «Сторінками української книги» / Оксана Шаран // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 8–10.

Про участь Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Франка у фестивалі-презентації друкованої продукції «Сторінками української книги», який відбувається в м. Івано-Франківську з 2015 р.

189. Ярощук, Валентина. Ювілейний рік діяльності / Валентина Ярощук // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 33–35.

З історії заснування та про діяльність Рівненської ОУНБ. До 80-річчя закладу.

Див. № 63, 66, 199, 200.

Публічні бібліотеки. Централізовані бібліотечні системи

190. Вилегжаніна, Тамара. Нехай гірше, аби інше: щодо чергової оптимізації публічних бібліотек / Тамара Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 4–5.

Про сучасний стан публічних бібліотек в Україні, окремі випадки руйнування цілісної бібліотечної мережі у зв'язку з модернізацією, а також аналізуються базові культурні послуги та комплекс норм і нормативів, якими визначаються вимоги, критерії, показники та умови, необхідні для ефективної роботи закладів культури, які в 2020 р. МКІПУ винесло на громадське обговорення у вигляді проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження мінімальних стандартів забезпечення громадян культурними послугами».

191. Семикласник з Волині дослідив історію церкви і здобув першу премію обласного конкурсу [Електронний ресурс] / Волин. обласна б-ка для юнацтва // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://www.volyn.com.ua/news/170028-semyklasnyk-z-volyni-doslidyv-istoriiu-tserkvy-i-zdobuv-pershu-premiu-oblasnoho-konkursu>

Про підсумки обласного онлайн-конкурсу досліджень сакральних пам'яток серед районних (міських) ЦБС та публічних бібліотек ОТГ Волинської обл., нагородження лауреатів у Волинській обл. бібліотеці для юнацтва (м. Луцьк). Конкурс відбувся за сприяння управління культури, з питань релігій та національностей Волинської ОДА та Волинського обл. відділення Укр. бібліотечної асоціації.

Міські бібліотеки

192. Сумская библиотека[-філіал № 4] победила в конкурсе рецептов успеха [«Книга – громаді»] [Електронний ресурс] // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. – 2020. – 30 дек. (№ 52). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

<http://www.shans.com.ua/?m=nr&in=824&ir=375&id=80839>.

193. Шаніна, Олена. Проєкт Вугледарської міської публічної бібліотеки «Літературно-меморіальний простір «Анатолій Овсієнко. Зцілення сміхом» / Олена Шаніна // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 24–26.

Про досвід Вугледарської міської бібліотеки (Донецька обл.) із реалізації проєкту, присвяченого пам'яті поета-гумориста А. Овсієнка (1940–2005).

Див. № 49, 122.

Районні бібліотеки

Див. № 71.

Бібліотеки для дітей та юнацтва

194. Саприкін, Георгій. Георгій Саприкін: «У країнах, де найкраще розвинена бібліотечна справа, не було економічної кризи» [Електронний ресурс] / Георгій Саприкін; [інтерв'ю вела] Т. Тарасюк // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/georgij-saprikin-u-krayinah-de-najkrashe-rozvinena/>.

Директор Держ. бібліотеки України для юнацтва (м. Київ) про діяльність закладу, зокрема роботу колективу в умовах пандемії коронавірусу, роль бібліотеки і бібліотекаря в наш час, майбутнє бібліотечної справи.

195. Старостенко, Юлія. Мистецтво з книжками: як працює культурний простір на Троєщині [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Юлія Старостенко // Weekend.today : [сайт]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

https://projects.weekend.today/bibliohub_115.

Завідувач бібліотеки № 115 для дітей Деснянського р-ну м. Києва про оновлення закладу в рамках міської програми «BiblioHub» та послуги, що надає бібліотека.

196. У Київській обласній дитячій бібліотеці презентували нову виставку [репродукцій картин, присвячених Криму, в рамках інформаційно-просвітницького проєкту «Кримська світлиця»] [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://mykyivregion.com.ua/news/u-kiyivskii-oblasnii-dityacii-biblioteci-prezentuvali-novu-vistavku-foto>.

197. Шаповалова, Татьяна. От сердца к сердцу проложим дорожку [Електронний ресурс] / Татьяна Шаповалова // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 дек. (№ 133). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<http://vo.od.ua/rubrics/o-detyakh-dlya-detejj/45562.php>.

Про щорічну зустріч, організовану бібліотекою-філією № 48 міської ЦБС для дітей м. Одеси до Міжнародного дня людей із обмеженими фізичними можливостями.

Див. № 8.

Інші види бібліотек

Див. № 122.

Основні напрями діяльності бібліотек

Організація обслуговування користувачів

198. Шестакова, Оксана. Тиждень креативної терапії – інноваційна форма роботи з користувачами, які мають інвалідність (з досвіду Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара) / Оксана Шестакова // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 6–8.

Формування бібліотечних фондів (комплектування, обробка, збереження)

199. Колоскова, Галина. Фонд головної бібліотеки регіону [Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Первоучителів слов'янських Кирила та Мефодія] : історія становлення та розвитку [Електронний ресурс] / Галина Колоскова // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2020. – № 4. – С. 25–32. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z21ID=&-S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2020_4_6.

200. Ребякова, Наталія. У черкаській бібліотеці представили копії рукописних книг Київської Русі [Електронний ресурс] / Наталія Ребякова ; [інтерв'ю вела] Т. Рева // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

<https://suspilne.media/84499-u-cerkaskij-biblioteci-predstavili-kopii-rukopisnih-knig-kiivskoi-rusi/>.

Завідувач відділу мистецтв Черкаської ОУНБ ім. Т. Шевченка про факсимільні копії рукописних книг Київської Русі, представлені у відділі бібліотеки.

201. Супронюк, Оксана. Рецепція творчого спадку М. Гоголя у працях славістів і дослідників українського зарубіжжя (за матеріалами фонду відділу зарубіжної україніки Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського) [Електронний ресурс] / Оксана Супронюк // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2020. – № 4. – С. 45–55. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z21ID=&-S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2020_4_8.

Див. № 211.

Інформаційні технології в бібліотеках

202. Волошінська, Ніна. Краєзнавчі ресурси Національної історичної бібліотеки України (за результатами дослідження) / Ніна Волошінська // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 10–14.

Про результати дослідження інформаційного потенціалу краєзнавчих ресурсів Нац. історичної бібліотеки України (м. Київ).

Читання

203. Батькам розкажуть про психологію читання дітям вголос [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020.

<https://gre4ka.info/anonsy/62027-batkam-rozkazhut-pro-psykholohiiu-chytannia-ditiam-vholos>.

Про безкоштовний практичний вебінар «Психологія читання дітям вголос» від Укр. інституту книги в рамках акції «Почитай мені».¹

204. Гонченко, Тетяна. Хто є хто в українському книжковому Telegram [Електронний ресурс] / Тетяна Гонченко // Читомо: про культуру читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

<https://chytomo.com/iak-rozkrutyty-telehram-shchob-bulo-bilshe-pidpysnykiv/>.

Про українські книжкові Telegram-каналами, їх види, кількість підписників та перспективи розвитку.

205. 365 казок на ніч: зірки озвучили безкоштовні аудіоказки українською [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2020. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/62231-365-kazok-na-nich-zirky-ozvuchyly-bezkoshtovni-audiokazky-ukrainskoiu>.

Про всеукраїнську акцію «365 казок на ніч», яка проводиться за ініціативи Укр. інституту книги, медіасервісу MEGOGO та агенції Big Bangers. Мета акції – заохотити батьків читати дітям вголос.

206. Український інститут книги дослідив читацькі звички українців [Електронний ресурс] : [про результати дослідження «Читання в контексті медіаспоживання та життєконструювання»] // LB.ua : [сайт]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

https://lb.ua/culture/2020/12/10/472718_ukrainskiy_institut_knigi_doslidiv.html.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. КНИГОВИДАВНИЧА СПРАВА

207. Білоножко, Інна. Штучний інтелект у видавничій сфері: чи замінять роботи людей? [Електронний ресурс] / Інна Білоножко // ЛітАкцент : [інтернет-видання]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<http://litakcent.com/2020/12/04/shtuchniy-intelekt-u-vidavnichiy-sferi-chi-zaminyat-roboti-lyudey/>.

Про етапи діджиталізації видавничого бізнесу та розвиток штучного інтелекту.

---

¹Про акцію див. також: Для батьків розробили сайт з рекомендаціями про читання дітям [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. 2020. 25 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.12.2020. <https://gre4ka.info/suspilstvo/62250-dlia-batkiv-rozroblyly-sait-z-rekomendatsihamy-pro-chytannia-ditiam>; Морі, Євгеній. Український інститут книги анонсував проєкт про важливість читання дітям [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. 2020. 22 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.12.2020. <https://suspilne.media/90248-ukrainskij-institut-knigi-anonsuvav-proekt-pro-vazlivist-citanna-ditam/>.

208. Данилець, Олександр. Літописець Самійло Величко був людиною Мазепи [Електронний ресурс] / Олександр Данилець // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/litopisec-samijlo-velichko-buv-lyudinoyu-mazepi/>

Про видання (за підтримки меценатів) повного нецензурованого «Літопису» Самійла Величка (видавництво «Кліо», м. Київ), роботу дослідників та презентацію у Полтавському краєзнавчому музеї ім. В. Кричевського.

209. Корнієнко, Наталя. Книжкові перемоги України у світі 2020-го: премії, рейтинги й ще більше Шевченків [Електронний ресурс] / Наталя Корнієнко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://chytomo.com/knyzhkovi-peremohy-ukrainy-u-sviti-2020-ho-premii-rejtynhy-j-shche-bilshe-shevchenkiv/>.

210. Кочмар-Тимошенко, Найкращі українські книжки 2020 року за версією ПЕН [Електронний ресурс] / Софія Кочмар-Тимошенко // Укр. правда : [сайт]. – 2020. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2020/12/28/243530/>.¹

211. Красовицкий, Александр. Александр Красовицкий: «Следующий год – это „лапти” для всей книжной отрасли» [Електронний ресурс] / Александр Красовицкий ; [інтерв'ю вели] С. Кошкина, Д. Бад'йор // LB.ua : [сайт]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

https://lb.ua/culture/2020/12/18/473177_aleksandr_krasovitskiy_sleduyushchiy.html.

Власник видавництва «Фоліо» (м. Харків) про фактори, що вплинули на галузь у 2020 р., інституційну підтримку, необхідність реформи бібліотек та прийняття жорстких нормативних документів щодо наповнення бібліотек новими фондами, роботу МКІПУ, електронні та аудіокниги, боротьбу з піратством та ін.

212. Морі, Євгеній. Видавництво Старого Лева опублікувало книжкові плани на 2021 рік [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 29 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.12.2020

<https://suspilne.media/92015-vidavnictvo-starogo-leva-opublikovalo-knizkovi-plani-na-2021-rik/>.

213. Петренко, Тетяна. Підсумки – 2020: великий український роман проти малих українських романів [Електронний ресурс] : [огляд] / Тетяна Петренко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2020. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://chytomo.com/pidsumky-2020-velykyj-ukrainskyj-roman-proti-malykh-ukrainskykh-romaniv/>.

---

¹Див. також: Морі, Євгеній. Український ПЕН-клуб назвав 177 найкращих українських книжок 2020 року [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Новини : [сайт]. 2020. 29 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 30.12.2020.

<https://suspilne.media/91990-ukrainskij-pen-klub-nazvav-177-najkrasih-ukrainskih-knizok-2020-roku/>.

214. Пиріг, Володимир. Названо переможців «Книги року BBC – 2020» [Електронний ресурс] / Володимир Пиріг // Zaxid.net : [інтернет-видання]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020. https://zaxid.net/nazvano_peremozhstv_knigi_roku_bbc_2020_n1511832.¹

215. Погореловська, Ірина. Як ідентифікують електронні видання й аудіокнижки у системі ISBN [Електронний ресурс] / Ірина Погореловська // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020. <https://chytomo.com/iak-identyfikuiut-elektronni-vydannia-j-audioknyzhky-u-systemi-isbn/>.

216. [Простір української дитячої книги] «БараБука» оголосила переможців 2020-го року [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020. <https://chytomo.com/barabuka-oholosyla-peremozhstv-2020-ho-roku/>.

Див. № 10, 280.

Український інститут книги

217. Морі, Євгеній. Український інститут книги розподілив 82 млн грн грантів на підтримку видавництва [Електронний ресурс] / Євгеній Морі // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020. <https://suspilne.media/84222-ukrainskij-institut-knigi-rozpodiliv-82-mln-grn-grantiv-na-pidtrimku-vidavnictv/>.

Книговидавнича справа в інших країнах

218. В Італії [у видавництві «Armando Editore»] вийшов роман [«Holodomor. Primavera in Ucraina» Руджеро Д'Алессандро], присвячений подіям під час Голодомору в Україні [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2020. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020. <https://chytomo.com/v-italii-vyjshov-roman-prysviachenyj-podiiam-pid-chas-holodomoru-v-ukraini/>.

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ

219. Буде музей родини автора проєкту першого Державного герба України, дизайну української гривні часів УНР та абетки Георгія Нарбута [1886–1920] [Електронний ресурс] : на Сумщині в селі Первомайське створюють музей

---

¹Див. також: Сергій Сергійович Saigon, Уляна Чуба та Оксана Забужко здобули премію Книга року BBC – 2020 [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2020. 12 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.12.2020. <https://litgazeta.com.ua/news/serhij-serhijovych-saigon-uliana-chuba-ta-oksana-zabuzhko-zdobuly-premiiu-knyha-roku-bbc-2020/>; Щур, Оксана. 2020 в українській літературі: тест на стрес, «Юпак» як книжка року та онлайн, онлайн [Електронний ресурс] / Оксана Щур // LB.ua : [сайт]. 2020. 14 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 15.12.2020. https://lb.ua/culture/2020/12/14/472980_2020_ukrainskiy_literaturi_test.html.

родини Нарбутів// Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

<https://www.volyn.com.ua/news/168516-bude-muzei-rodyny-avtora-proiektu-pershoho-derzhavnoho-herba-ukrainy-dyzainu-ukrainskoi-hryvni-chasiv-unr-ta-abetky-heorhii-narbuta>.

220. Катаєва, Марія. Віртуальний музей справедливості [до Міжнародного дня прав людини] відкрили в Україні [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/47465/>.

221. Косянчук, Інна. У Вишгороді дослідники говорили про вірування наших предків [Електронний ресурс] / Інна Косянчук // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2020. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://www.poglyad.tv/u-vyshgorodi-doslidnyky-govoryly-pro-viruvannya-nashyh-predkiv/>.

Про наукову археологічну онлайн-конференцію «Від язичництва до християнства: релігійні вірування ранньосередньовічного населення Середнього Подніпров'я», яка відбулася у Музеї давньоруського гончарства Вишгородського історико-культурного заповідника (Київська обл.).

222. Коцан, Василь. Скансен в умовах карантину живе та діє повноцінно [Електронний ресурс] / Василь Коцан; вів розмову В. Нитка // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339347>.

Директор Закарпатського музею народної архітектури та побуту (м. Ужгород) про роботу закладу, зокрема в умовах карантину, відзначення 50-річчя від часу заснування музею, наукову діяльність його співробітників, міжнародне співробітництво та плани на 2021 р.

223. Кривда, Марина. Квіти Катерини Білокур заграли новими барвами [Електронний ресурс] / Марина Кривда // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339368>.

Про заходи у Меморіальному музеї-садибі К. Білокур у с. Богданівка та Яготинському історичному музеї (Київська обл.) до 120-річчя від дня народження н.х. України К. Білокур.¹

224. Ліненко, Тетяна. Музей історії Крюківського вагонобудівного заводу – єдиний у Кременчуці має звання «Народний» [Електронний ресурс] / Тетяна Ліненко // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

---

¹Див. також: Косянчук, Інна. Нев'янучі квіти Катерини Білокур [Електронний ресурс] / Інна Косянчук // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. 2020. 7 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 08.12.2020. <https://www.poglyad.tv/nev-yanuchi-kvity-kateryny-bilokur/>.

<http://zorya.poltava.ua/muzej-istorii-krjukivskogo-vagonobudivnogo-zavodu-iedinij-u-kremenchuci-maie-zvannja-narodnij/>.

Про підтвердження звання «Народний» музеєм історії ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» (Полтавська обл.) та про його діяльність.

225. На алеї Героїв Небесної Сотні [м. Київ] відкрили Дзвін гідності [що вшановуватиме кожного загиблого героя у день його народження] [Електронний ресурс] // Новинарня : [сайт]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://novynarnia.com/2020/12/01/vidkryly-dzvin-hidnosti/>.

226. На Днепропетровщині с помощью новых технологий будут искать захоронения жертв Голодомора [Електронний ресурс] // Днепр вечер. : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://dv-gazeta.info/dneprnews/na-dnepropetrovshhine-s-pomoshhyu-novyih-tehnologiy-budut-iskat-zahoroneniya-zhertv-golodomora.html>.

Про підписання договору між Музеєм спротиву Голодомору (м. Дніпро) та ГО «Гуманітарних рух» про науково-технічне співробітництво з метою пошуку поховань жертв Голодомору-геноциду 1932–1933 рр.

227. Неїжмак, Василь. Стіна пам'яті тих, хто не дав перетворити нашу державу на застінки [Електронний ресурс] / Василь Неїжмак // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339100>.

Про встановлення Стіни пам'яті полеглих захисників України на території Полтавського музею важкої бомбардувальної авіації – філії Нац. військово-історичного музею України.

228. Семіна, Микола. Анексована етнографія: в Криму все національне називають російським [Електронний ресурс] : сьогодні в окупованому Криму все, що існує, так чи інакше поставлено на службу Росії і росіянам / Микола Семіна // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://www.wz.lviv.ua/article/426709-aneksovana-etnohrafia-v-krymu-vse-natsionalne-nazyvaiut-rosiiskym>.

Про історію створення Кримського етнографічного музею (м. Сімферополь), його фонди та перетворення закладу окупаційним режимом на засіб пропаганди.

229. Шуткевич, Олеся. У Вінниці для музею Голокосту виділили нове приміщення і поповнили експозицію [Електронний ресурс] : [про надання приміщення у новому офісі єврейської громади міста] / Олеся Шуткевич // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/news/171220-u-vinnyci-dlya-muzeyu-golokostu-vydilyly-nove-prymishchennya-i-popovnyly-ekspozyciyu>.

Див. № 3, 5, 100, 101, 104, 117, 118, 126, 127, 129, 130, 141, 160.

Новації в музеях, заповідниках і закладах музейного типу

230. Вперше у музейній практиці: У Львові [Національному музеї у Львові ім. Андрея Шептицького] відсканували та створили 3D-модель знаменитого Богородчанського іконостасу [Електронний ресурс] // RISU. Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

https://risu.ua/vpershe-u-muzejnij-praktici-u-lvovi-vidskanuvai-ta-stvorili-3d-model-znamenitogo-bogorodchanskogo-ikonostasu_n114077%C2%A066.

231. Катаєва, Марія. «Погляд у минуле»: на проспекті Перемоги у Києві відкриють особливу інсталяцію [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2020. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/47657/>.

Про інсталяцію «Погляд у минуле» (авторка, художниця й архітекторка А. Камишан), підготовлену Меморіальним центром Голокосту «Бабин Яр».

232. Хроніки темних днів. В Україні оцифрували сотні тисяч документів ХХ століття, що стосуються трагедії Бабиного Яру [Електронний ресурс] // Новое время : [інтернет-журнал]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.12.2020.

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/golokost-memorialniy-centr-babin-yar-predstaviv-onlayn-arhiv-dokumentiv-novini-ukrajini-50127788.html>.

Про презентацію Меморіальним центром Голокосту «Бабин Яр» онлайн-архіву оцифрованих документів, що стосуються періоду окупації м. Києва 1941–1943 рр.

Міжнародне співробітництво

233. Дев'ятий за рік. Аудіогід українською запрацював у Колізеї [м. Рим, Італія] [Електронний ресурс] // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 27 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/news/127594>.

234. Комісарова, Олександра. У Чорногорії в музеї морських суден [м. Котор] запрацював аудіогід українською мовою [Електронний ресурс] / Олександра Комісарова // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://suspilne.media/90279-u-cornogorskomu-muzei-zpracuvav-audiogid-ukrainskou-op/>.

Див. № 142, 222, 279.

Робота музеїв інших країн

235. Український національний музей в Чикаго [США] пропонує віртуальну виставку «Незалежні» [українського фотожурналіста Анатолія Степанова] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3149011-ukrainskij-nacionalnij-muzej-v-cikago-proponue-virtualnu-vistavku-nezalezni.html>.

Організація та управління в галузі музейної справи

236. В Україні мають намір по-новому оцінювати і планувати діяльність музеїв – проєкт [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3160180-v-ukraini-maut-namir-ponovomu-ocinuvati-i-planuvati-dialnist-muzeiv-proekt.html>.

Наведено виступи учасників пресконференції в Укрінформі (м. Київ), присвяченої підсумкам дослідницького проєкту «Музей – „валіза без ручки” чи символічний капітал?», що реалізовували МКІПУ і ВГО «ІКОМ України» за підтримки Укр. культурного фонду.

237. Логвин, Дмитро. Інтерв'ю з Дмитром Логвиним про досвід створення музею сучасного мистецтва в Україні [Електронний ресурс] / Дмитро Логвин ; [інтерв'ю вів] К. Дорошенко // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.12.2020.

<https://suspilne.media/84449-do-istorii-idei-muzeu-sucasnogo-mistectva-v-ukraini-intervu-z-dmitrom-logvinim/>.

Виконавчий директор Центру сучасного мистецтва Pinchuk Art Centre (м. Київ) про появу ідеї створення музею сучасного мистецтва в Україні та стан її втілення.

238. Мирошниченко, А. Екскурсії с креативом [Електронний ресурс] / А. Мирошниченко // Юж. правда : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

http://www.up.mk.ua/mainpage/show_item/56666.

Про розроблення та втілення проєкту «Музей: безпечно, пізнавально, інтерактивно» Миколаївським обл. краєзнавчим музеєм «Старофлотські казарми» за підтримки Програми ЄС «Дім Європи».

239. Рудник, Олександр. Очільник Києво-Печерського заповідника: «Маємо 38 пам'яток, які потребують реставраційних робіт» [Електронний ресурс] / Олександр Рудник ; [записав] Т. Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3677/196/152986/>.

Виконувач обов'язки генерального директора Нац. Києво-Печерського історико-культурного заповідника про діяльність та проблеми закладу, зокрема шляхи вирішення питання збереження Музею мікромініатюр М. Сядристого, що знаходиться на території заповідника.

**Основні напрями діяльності музеїв,
заповідників, закладів музейного типу**

Музейні фонди

240. Івашко, Олена. У Миколаївському музеї реставрували шедевр [Електронний ресурс] / Олена Івашко // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.
<https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-mikolayivskomu-muzeyi-restavruvali-shedevr/>.

Про відреставровану в рамках програми «Відродження шедеврів» (за фінансової підтримки Миколаївського глиноземного заводу) картину «Розлив вина. Самаркандський винний завод» О. Соколової із фондів Миколаївського обл. худож. музею ім. В. Верещагіна.

241. Кондратенко, Наталія. Щедрий дарунок мистецтвознавця Віталія Ханка / Наталія Кондратенко, Оксана Сулима // Образотв. мистецтво. – 2020. – № 2. – С. 128–129.

Про експонати з приватної колекції мистецтвознавця М. Ханка, передані Полтавському краєзнавчому музею ім. В. Кричевського, та виставку «Щедрий дарунок мистецтвознавця Віталія Ханка» у музеї.

242. Мельничук, Оксана. Мистецька колекція в дар Україні / Оксана Мельчук // Образотв. мистецтво. – 2020. – № 2. – С. 130–132.

Про поповнення фондів Центрального держ. архіву-музею літератури і мистецтва України (м. Київ) колекцією творів і архівних документів українського художника єврейського походження, який мешкає у Німеччині, А. Ошєрова, а також про творчість мистця.

243. Мирошниченко, А. Невероятные приключения старинного артефакта [Електронний ресурс] / А. Мирошниченко // Юж. правда : [інтернет-версія]. – 2020. – 11 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

http://www.up.mk.ua/mainpage/show_item/57155.

Про історію появи у фондах Миколаївського обл. краєзнавчого музею «Старофлотські казарми» античної посудини кін. IV – поч. III ст. до н.е.

244. Музей депортації українців [Брошнів-Осадської територіальної громади, Івано-Франківська обл.] отримав вантажний вагон [в якому радянська влада перевозила людей у Сибір у 1943–1957 рр.] [Електронний ресурс] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/2020/12/18/muzey-deportatsiyi-ukrayintsiv-otrimav-vantazhniy-vagon/>.

245. Попович, Зоряна. Музичний інструмент тарагот передали Ужгородському замку [Електронний ресурс] / Зоряна Попович // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

<https://suspilne.media/88791-muzicnij-instrument-taragot-peredali-uzgorodskomu-zamku/>.

Про передання родиною Панових народного духового музичного інструменту тарагот у фонди Закарпатського краєзнавчого музею ім. Т. Легоцького (м. Ужгород).

246. Сумський обласний краєзнавчий музей представив колекцію новорічних листівок [з фондowego зібрання] [Електронний ресурс] // SumyToday: [портал]. – 2020. – 29 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.12.2020.

<http://sumy.today/news/culture/12388-sumskyi-oblasnyi-kraieznavchyi-muzei-predstavyyv-kolektsiiu-novorichnykh-lystivok.html>.

247. Терещук, Галина. Його чув світ: особистий архів оперного співака Михайла Голинського передали [Музично-меморіальному] музею [Соломії] Крушельницької у Львові [Електронний ресурс] / Галина Терещук // Радіо Свобода : [сайт]. – 2020. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://www.radiosvoboda.org/a/arkhiv-mykhaylo-holynskii-muzei-krushelnytska/30998483.html>.

Про передання музею особистого архіву оперного співака М. Голинського (1890–1973) його родиною, а також про життєвий і творчий шлях митця.

248. У Дніпрі поповнили експозицію музею імені Яворницького статуєю скіфського воїна [Електронний ресурс] // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/152525/>.

Про поповнення вуличної експозиції кам'яної пластики Дніпропетровського нац. історичного музею ім. Д. Яворницького (м. Дніпро) статуєю скіфського воїна V–III ст. ст. до н.е.

Див. № 40.

Виставкова діяльність, експозиції

249. Балякіна, Тетяна. У Черкасах [в обласному художньому музеї у співпраці з Українським інститутом національної пам'яті] відкрили виставку [банерів «Воїни. Історія українського війська»] про історію українського війська [Електронний ресурс] / Тетяна Балякіна // Про все : [портал]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<https://provce.ck.ua/u-cherkasakh-vidkryly-vystavku-pro-istoriiu-ukrainskoho-viyska/>.

250. Виставка різдвяних листівок [«Різдво та Новий рік у поштовій листівці»] відкривається у Музеї «Кобзаря» [Т. Г. Шевченка, м. Черкаси] [Електронний ресурс] // Про головне : [сайт]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.12.2020.

<http://progolovne.ck.ua/vystavka-rizdvianykh-lystivok-vidkryvaet-sia-u-muzei-kobzaria/>.

251. Живопис на склі: в Ірпінському [історико-краєзнавчому] музеї [Київська обл.] презентували нову виставку картин [«Карантинний живопис і не тільки...» художниці І. Мезері з м. Луганська, яка живе і працює в м. Ірпені]

[Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://mykyivregion.com.ua/news/zivopis-na-skli-v-irpinski-muzei-prezentovali-novu-vistavku-kartin-video>.¹

252. Зборовський, Анатолій. «Марія» в Музеї Голодомору [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2020. – 25 груд. (№ 52). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020. <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22876>.

Про виставку «Марія» художниці українського походження з Канади Лесі Марущак у Нац. музеї Голодомору-геноциду (м. Київ).

253. Ильченко, Игорь. Антарктида глазами Сергея Онышко [Електронний ресурс] / Игорь Ильченко // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2020. – 10 дек. (№ 134–135). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020. <http://vo.od.ua/rubrics/kultura/45581.php>.

Про відкриття виставки робіт фотохудожника С. Онышка в Одеському музеї західного і східного мистецтва.

254. Козирева, Татьяна. Цей портрет – лицарський! [Електронний ресурс] / Татьяна Козирева // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020. <https://day.kyiv.ua/uk/article/cey-portret-lycarskyy>.

Мінівиставка «Лицарський портрет Атанасія Шептицького» у Нац. музеї у Львові ім. Андрея Шептицького у межах проєкту «Рік Шептицького в музеї».

255. Кондратьєва, Татьяна. Рушник непереможного духу нації вінничанка Катерина Микульська зберігала у себе все життя [Електронний ресурс] / Татьяна Кондратьєва // 33-й канал : [сайт]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.12.2020. <https://33kanal.com/news/110730.html>.

*Про виставку рушника, вишитого українками у сталінських таборах (1939–1944 рр.), у Вінницькому краєзнавчому музеї та історію експоната.*²

256. Креймахи и костяные астрагалы [Електронний ресурс] // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. – 2020. – 9 дек. (№ 49). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020. <http://www.shans.com.ua/?m=nr&in=821&ir=375&id=80619>.

*Про експонати виставки іграшок у Сумському обл. краєзнавчому музеї, зокрема настільні ігри.*³

¹Див. також: Зборовський, Анатолій. Карантинний живопис і не тільки [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. 2020. 11 груд. (№ 50). Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 15.12.2020.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22836>.

²Див. також: Шуткевич, Олеся. 200 вишитих доль [Електронний ресурс] : у Вінниці [обласному краєзнавчому музеї] презентували рушник, створений у сталінських таборах репресованими жінками / Олеся Шуткевич // День : [інтернет-версія]. 2020. 3 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 04.12.2020. <https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/200-vyshytyh-dol>.

³Див. також: Сергеев, Виталий. Скажи, во что ты играешь... [Електронний ресурс] : в Сумском областном краеведческом музее – снова полюбившаяся сумчанам выставка игрушек / Виталий Сергеев // Ваш шанс : обществ.-деловой еженедельник : [інтернет-версія]. 2020. 30 дек. (№ 52). Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 31.12.2020. <http://www.shans.com.ua/?m=nr&in=824&ir=375>.

257. Майже 750 автентичних пам'яток: у центрі Львова відкрилася унікальна експозиція [Електронний ресурс] : виставка [у Музеї історії Львова] складається із символічних ключів від міста, королівських грамот, продукція монетного двору, стародруки, ювелірні вироби // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2020. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://www.wz.lviv.ua/news/426507-maizhe-750-avtentychnykh-pamiatok-u-tsentr-mista-vidkrylasia-unikalna-ekspozytsiia>.

258. Микицей, Марія. Час бути й музеєві Опанаса Заливахи – таку думку навіяло відкриття в Івано-Франківську виставки відомого художника-дисидента, присвяченої його 95-літтю [Електронний ресурс] / Марія Микицей // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/pora-buti-y-muzeyevi-opanasa-zalivahi-taku-dumku-naviyalo-vidkrittya-v-ivano-frankivsku-vistavki-vidomogo-hudozhnika-disidenta-prisvyachenoyi-yogo-95-littyu/>.

Виставка творів художника і правозахисника О. Заливахи (1925–2007) із колекції його родини у Музеї мистецтв Прикарпаття (м. Івано-Франківськ).

259. Овчаренко, Едуард. Малярство Василя Гуріна [Електронний ресурс] / Едуард Овчаренко // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 3–9 груд. (№ 49). – С. 15. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/49-1101-3-9-hrudnia-2020.pdf>.
Творчий шлях н.х. України В. Гуріна (1939–2018), виставка творів мистця у Нац. музеї «Київська картинна галерея».

260. Овчаренко, Едуард. Український герб – історія і сучасність [Електронний ресурс] / Едуард Овчаренко // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 10–16 груд. (№ 50). – С. 1, 4. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/50-1102-10-16-hrudnia-2020.pdf>.

Про організаторів та експонати виставкового проекту «Знак Соборності. Великий герб України: від Нарбута до Якутовича» у Нац. худож. музеї України (м. Київ).¹

261. Овчаренко, Едуард. Що передчуває Андрій Чебикін? [Електронний ресурс] / Едуард Овчаренко // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 10–16 груд. (№ 50). – С. 14. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/50-1102-10-16-hrudnia-2020.pdf>.

Про роботу н.х. України А. Чебикіна над графічним проектом «Передчуття» та його презентацію у Нац. музеї «Київська картинна галерея».

---

¹Див. також: У Києві [Національному художньому музеї України] відкрилась міжнародна виставка [«Знак Соборності. Великий Державний Герб України: від Нарбута до Якутовича»], присвячена історії Великого Державного Герба України [Електронний ресурс] // LB.ua : [сайт]. 2020. 1 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 02.12.2020. https://lb.ua/culture/2020/12/01/471961_kievi_vidkrilas_mizhnarodna.html.

262. «Помічник, супутник, друг». У Києві відкрилася виставка картин із тваринами: фоторепортаж [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2020. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/pomichnik-suputnik-druh-u-kijevi-vidkrilasja-vistavka-kartin-z-tvarinami-fotoreportazh.html>.

Тематична виставка «Помічник, супутник, друг» творів українських художників XIX – поч. XX ст.ст. у Нац. худож. музеї України (м. Київ)¹.

263. Попович, Зоряна. «Наодинці»: Тарас Табака презентував персональну виставку картин в Ужгороді [Електронний ресурс] : [про виставку в Закарпатському музеї народної архітектури та побуту] / Зоряна Попович // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://suspilne.media/84674-naodinci-taras-tabaka-prezentuvav-personalnu-vistavku-kartin-v-uzgorodi/>.

264. Рибальченко, Володимир. Відродження традицій [Електронний ресурс] / Володимир Рибальченко // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339353>.

Про фото-документальну виставку «Воїни. Історія українського війська» у Запорізькому обл. краєзнавчому музеї.

265. Сайковский, Александр. В Николаевском художественном музее открылась выставка редких орденов мира [Електронний ресурс] / Александр Сайковский // Веч. Николаев : [інтернет-версія]. – 2020. – 17 дек. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

<https://vn.mk.ua/v-nikolaevskom-hudozhestvennom-muzee-otkrylas-vystavka-redkih-ordenov-mira/>.

Презентація виставки «Диво голографії: влада золота» у Миколаївському обл. худож. музеї ім. В. Верещагіна.²

266. Слободенюк, Олена. У Житомирі презентували виставку неонових світлин – до відкриття готувалися 3 роки [Електронний ресурс] / Олена Слободенюк // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://suspilne.media/89478-u-zitomiri-prezentuvali-vistavku-neonovih-svitlin-do-vidkrittia-gotuvalisa-3-roki/>.

Виставка «Чарівне сяйво Святого Миколая» неонових світлин київських фотохудожників у Нац. музеї космонавтики ім. С. Корольова (м. Житомир).

267. Сударенко, Анастасія. В Одеському музеї сучасного мистецтва показали картини з приватних колекцій [Електронний ресурс] / Анастасія

---

¹ Див. також: Кочкина, Марина. NAMU присвятив виставку темі тварин в українському живописі [Електронний ресурс] / Марина Кочкина // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. 2020. 23 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 24.12.2020. <https://www.poglyad.tv/namu-prysvyatyv-vystavku-temi-tvaryn-v-ukrayinskomu-zhyvopysi/>.

² Див. також: Івашко, Олена. У Миколаєві представили небачені раніше витвори мистецтва [Електронний ресурс] / Оленат Івашко // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. 2020. 19 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 21.12.2020. <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-mikolayevi-predstavili-nebacheni-ranishe-vitvori/>.

Сударенко // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://suspilne.media/87424-v-odeskomu-muzei-sucasnogo-mistectva-pokazali-kartini-z-privatnih-kolekcij/>.

Про виставку «Час збирати», присвячену колекціонуванню в Україні. Представлено також відеосюжет.

268. Тримбач, Сергій. «Польоти уві сні і наяву» 40 літ, 40 зим, 40 тривог [Електронний ресурс] / Сергій Тримбач // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/poloty-uvi-sni-i-nayavu-40-lit-40-zym-40-tryvog>.

Про виставку у Музеї кіно Нац. центру Олександра Довженка (м. Київ), присвячену фільму «Польоти уві сні та наяву» режисера н.а. України Р. Балаяна, та власне про фільм.¹

269. У Броварах [краєзнавчому музеї (Київська обл.)] відкрилася виставка [«Мальовнича Україна»] всесвітньовідомого художника Сергія Кривенка [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 08.12.2020.

<https://mykyivregion.com.ua/news/u-brovarax-vidkrilasya-personalna-vistavka-vidomogo-v-sviti-xudoznika-sergiya-krivenka>.

270. У Дніпрі [за підтримки німецького Фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» у музеї «Пам'ять єврейського народу і Голокост в Україні»] відкрили виставку [«Була висока трава»] про долі людей, які постраждали від нацизму [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [сайт]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-dnipro-muzey-holokostu-vystavka/30996507.html>.

271. У Харкові [в історичному музеї ім. М. Сумцова] відкрилася виставка [«Академік живопису Микола Семенович Самокиш»], присвячена художнику-баталісту Миколі Самокишу [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3152574-u-harkovi-vidkrilasa-vistavka-prisvacena-hudoznikubatalistu-mikoli-samokisu.html>.

272. Христенко, Лілія. У Сумах [обласному художньому музеї ім. Н. Онацького в рамках проєкту «Від Миколая – до Водохрещі»] відкрили ювілейну виставку заслуженої майстрині народної творчості України Надії Гудилко [Електронний ресурс] / Лілія Христенко, Олександр Качанов // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 22.12.2020.

¹Див. також: Кочкина, Марина. «Польоти уві сні та наяву»: у Києві відбудеться виставка [Електронний ресурс] / Марина Кочкина // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. 2020. 16 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 17.12.2020. <https://www.poglyad.tv/poloty-uvi-sni-ta-na-yavu-u-kyievi-vidbudetsya-vystavka/>; Крутько, Дар'я. У Довженко-центрі відкриють виставку за фільмом Романа Балаяна [Електронний ресурс] / Дар'я Крутько // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [онлайн-вид.]. 2020. 16 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 24.12.2020. <https://hmarochos.kiev.ua/2020/12/16/u-dovzhenko-tsentr-vidkryyut-vystavku-za-filmom-romana-balayana/>.

<https://suspilne.media/89101-u-sumah-vidkrili-uvilejnu-vistavku-zasluzenoi-majstrini-narodnoi-tvorcosti-ukraini-nadii-gudilko/>.

273. Хроніка людських відносин: у Луцьку відкрили виставку [«Хроніка»] молоді мисткині [Д. Подляшецької] зі Львова [в межах молодіжної артплатформи «ENTER» у Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків] [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/khronika-liudskykh-vidnosyn-u-lutsku-vidkryly-vystavku-molodoyi-mystkyni-zi-lvova-foto/>.

274. Чебурашка, Путін і Шевченко з рогами: в Луцьку діє виставка провокативних артефактів [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/cheburashka-putin-i-shevchenko-z-rohamy-v-lutsku-diye-vystavka-provokatyvnykh-artefaktiv-foto/>.

Про презентацію ретроспективного виставкового проєкту «Попередні висновки» художника А. Зелинського у Музеї сучасного укр. мистецтва Корсаків (м. Луцьк).

275. Чечель, Людмила. Трипільське відлуння: у Києві на виставці представили пів сотні творів від 11 мисткинь [Електронний ресурс] / Людмила Чечель // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3677/2006/152977/>.

Виставка живопису «У пошуках гармонії... Трипільське відлуння», організована Нац. музеєм літератури України (м. Київ) та фундацією W'ART.

276. Чорна, Світлана. Виставка «Творча сила свободи. Ініціативи Майдану» про боротьбу за правду [Електронний ресурс] / Світлана Чорна // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/340011>.

Виставка «Творча сила свободи. Ініціативи Майдану» артоб'єктів та артефактів із колекції Нац. меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності у Музеї книги та друкарства України (м. Київ).

277. Штефаньо, Оксана. «Наодинці» з Тарасом Табакою зможете побути у скансені [Електронний ресурс] / Оксана Штефаньо // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<http://novzak.uz.ua/news/naodyntsi-z-tarasom-tabakoyu-zmozhet-pobuty-u-skanseni/>.

Персональна виставка «Наодинці» художника Т. Табаки у Закарпатському музеї народної архітектури та побуту (м. Ужгород).

278. Янко, Марта. У Львові відкрили виставку «Модест Сосенко: фрагменти до монументального» [Електронний ресурс] / Марта Янко, Ірина Мочульська // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

<https://suspilne.media/88745-u-lvovi-vidkrili-vistavku-modest-sosenko-fragmenti-do-monumentalnogo/>.

Виставка «Модест Сосенко: фрагменти до монументального» у Нац. музеї у Львові ім. Андрея Шептицького.

279. Ясінська, Оксана. Виставка писанок з Америки вже прибула на Прикарпаття, та відкриють її наступного року [Електронний ресурс] / Оксана Ясінська // Галичина : [інтернет-версія]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://galychyna.if.ua/analytic/vistavka-pisanok-z-ameriki-vzhe-pribula-na-prikarpattya-ta-vidkryut-yiyi-nastupnogo-roku/>.

Про підготовку виставки писанок, що надійшли від майстрів із Канади та США, у Музеї писанкового розпису (м. Коломия, Івано-Франківська обл.).

Див. № 15, 19, 30, 35, 47.

Літературні та мистецькі заходи в музеях

280. Лук'янчук, Георгій. Дітям до Свята Миколая [Електронний ресурс] : презентація книжок «Видавництва «Дніпро» [у Музеї книги та друкарства України, м. Київ] / Георгій Лук'янчук // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 17–31 груд. (№ 51–52). – С. 11. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/51-52-1103-1104-17-31-hrudnia-2020.pdf>.

281. Нитка, Василь. Ужгород: Минуле, любов і шана – в одній книжці [Електронний ресурс] : Закарпатський народний хор з нагоди 75-річчя презентував [в обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая] книжку про історію колективу та аудіоальбом «Любим своє», який містить 22 записи / Василь Нитка // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2020.

<http://www.golos.com.ua/article/339839>.

282. У Києві [Національному заповіднику «Софія Київська» за підтримки Українського інституту національної пам'яті] презентували «Велику різдвяну книжку» [Я. Грицака і Н. Гербіш] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3152480-u-kievi-prezentuvali-veliku-rizdvanu-knizku.html>.

Див. № 208.

Видавнича діяльність музейних закладів

283. Малімон, Наталія. У Луцьку презентували каталог творів українського художника Андроника Лазарчука [Електронний ресурс] / Наталія Малімон // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/news/231220-u-lucku-prezentuvaly-katalog-tvoriv-ukrayinskogo-hudozhnyka-andronyka-lazarchuka>.

Про каталог «Митець землі Волинської» живопису та графіки художника А. Лазарчука (1870–1934), виданий до 150-річчя від дня народження мистця. Авторка та укладачка видання – провідний науковий співробітник Волинського худож. музею Т. Левицька.

284. Юрченко, Надія. У Сумах видали альбом-монографію [«Никанор Онацький: Ідентифікація»] про засновника художнього музею Никанора Онацького [Електронний ресурс] / Надія Юрченко ; [записали] А. Скрипняк, О. Рашевська // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 31 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 31.12.2020.

<https://suspilne.media/92758-u-sumah-vidali-albom-monografiu-pro-zasnovnika-hudoznogo-muzeu-nikanora-onackogo/>.

Директор Сумського обл. худож. музею ім. Н. Онацького про підготовку та зміст видання.

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

285. Виявлено об'єкт культурної спадщини [могилу великого рабина Йоханана Тверського у с.Ротмистрівка (Смілянський р-н, Черкаська обл.)] [Електронний ресурс] // Черкас. край : [портал]. – 2020. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

http://kraj.ck.ua/kultura/turizm/item/22414-viyavleno-ob%E2%80%99ekt-kulturnoyi-spadschini#.X_2kt-gzals.

286. Зданевич, Лера. Як рейви зберігають історичні споруди на Сході [Електронний ресурс] / Лера Зданевич // LiRoom: блог про нову укр. музику : [сайт]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://liroom.com.ua/news/shum-architecture/>.

Про відеопроєкт, створений промо-групою SHUM.Rave разом із київською формацією DJBuro та креативною агенцією Creative Beast з метою збереження та популяризації пам'яток історії та культури Донбасу. Головним елементом проєкту стала будівля у стилі неоготики, побудована в 1908 р. у м. Лисичанську бельгійським промисловцем Е. Сольве.

287. Подарунок Лаврову: МКІП з'ясовує, як українська ікона потрапила до Боснії та Герцеговини [Електронний ресурс] // Літ. Україна : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://litukraina.com.ua/2020/12/22/podarunok-lavrovu-mkip-z-jasovuie-jak-ukrainska-ikona-potrapila-do-bosnii-ta-gercegovini/>.¹

¹Див. також: Печатка на подарованій Лаврову іконі свідчить, що вона є власністю України, – Міністерство культури [Електронний ресурс] : це печатка Одеської крайової комісії з охорони пам'яток матеріальної культури і природи // LB.ua : [сайт]. 2020. 21 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 22.12.2020. https://lb.ua/culture/2020/12/21/473593_pechatka_podarovaniy_lavrovu_ikoni.html; Росія поверне ікону, подаровану в Сараєво [міністру закордонних справ РФ] Лаврову, для перевірки [Електронний ресурс] // RISU. Релігійно-інформ. служба України : [портал]. 2020. 19 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 21.12.2020. https://risu.ua/rosiya-poverne-ikonu-podarovanu-v-sarayevo-lavrovu-dlya-perevirki_n114485; Сергієнко, Ярослав.

Сучасний стан роботи з охорони культурної спадщини

288. Галаур, Володимир. Берегти минуле заради майбутнього [Електронний ресурс] : щоб урятувати пам'ятку архітектури державного значення XIX століття штаби військових поселень у Чугуєві, Харківська обласна рада ініціює їх передачу до спільної власності територіальних громад / Володимир Галаур // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/beregti-minule-zaradi-majbutnogo/>.

289. Гринішак, Володимир. 5 тисяч метрів під землею. Як планують реставрувати Пнівський замок на Прикарпатті / Володимир Гринішак ; [записала] І. Шевченко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2020. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://suspilne.media/87265-5-tisac-metriv-pid-zemleu-na-prikarpatti-hocut-stvoriti-centr-interpretacii-forteci-pniv/>.

Голова ГО «Надвірнянський туристично-інформаційний центр» про незадовільний стан пам'ятки та альтернативний шлях її збереження, запропонований організацією.

290. Котис, Олександр. У Луцьку немає жодної пам'ятки в ідеальному стані, – краєзнавець [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Олександр Котис // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 31 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/u-lutsku-nemaye-zhodnoyi-pamiatka-v-idealnomu-stani-krajeznaveets-/>.

Керівник відділу охорони культурної спадщини департаменту культури Луцької міськради про стан та збереження історичних об'єктів у місті.

291. Куніцька, Ірина. «Пам'ятник людській байдужості». Церкві на Кіровоградщині майже чверть тисячоліття [Електронний ресурс] / Ірина Куніцька // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 23.12.2020.

<https://suspilne.media/88067-pamatnik-ludskij-bajduzosti-cerkvi-na-kirovogradsini-majze-cvert-stolitta/>.

Про незадовільний стан пам'ятки архітектури місцевого значення – дерев'яної церкви в с. Ятрань (Новоархангельський р-н, Кіровоградська обл.). Представлено також відеосюжет.

292. Повар, Ірина. У Гощі відновлюють садибу Лендкевичів-Іпохорських [Електронний ресурс] / Ірина Повар // Голос України : [інтернет-версія]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.12.2020.

Прокуратура БіГ перевіряє, як наша ікона потрапила до країни [Електронний ресурс] / Ярослав Сергієнко // Голос України : [інтернет-версія]. 2020. 23 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 28.12.2020. <http://www.golos.com.ua/article/340047>; Стець, Андрій. [Міністру закордонних справ РФ] Лаврову на Балканах подарували викрадену в Луганську 300-річну ікону [Електронний ресурс] / Андрій Стець // Zaxid.net : [інтернет-видання]. 2020. 17 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 18.12.2020. https://zaxid.net/lavrovu_na_balkanah_podarovali_vikradenu_v_lugansku_300_richnu_ikonu_n1512064.

<http://www.golos.com.ua/article/339340>.

Про хід відновлення пам'ятки архітектури – колишньої резиденції Лендкевичів-Інохорських у смт Гоща (Рівненська обл.) за допомоги небайдужих людей та селищної влади.

293. Садловська, Катерина. Для 16 пам'яток на Львівщині розроблять проекти реставрації [Електронний ресурс] / Катерина Садловська // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

<https://suspilne.media/88588-dla-16-pamatok-na-lvivsini-rozroblat-proekti-restavracji/>.

Про розроблення програми ревіталізації пам'яток історії та культури у межах проєкту «Культурна спадщина Львівщини. Перезавантаження».¹

294. Склярєнко, Галина. Київ втрачає мозаїки [Електронний ресурс] : унікальне монументально-декоративне мистецтво України перетворюється на Атлантиду / Галина Склярєнко // День : [інтернет-видання]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/kyiv-vtrachaye-mozayiky>.

Про необхідність збереження монументального стінопису в столиці, зокрема на фасаді корпусу 18 Нац. технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського».

295. Сумську мерію зобов'язали зайнятися скульптурами [«Два янгола» та «Голгофа» французького скульптора 2-ї пол. XIX ст. Аристида] Круазі [Електронний ресурс] / пресслужба Сумської обласної прокуратури // SumyToday : [портал]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<http://sumy.today/news/culture/11517-sumsku-meriiu-zoboviazaly-zainiatsia-skulpturamy-kruazi.html>.

Про розпорядження МКІПУ із зобов'язанням Сумській міськраді невідкладно укласти охоронні договори на пам'ятки, забезпечити проведення першочергових заходів з унеможливлення їх подальшої руйнації та проведення реставрації. Розпорядження підготовлено за результатами розгляду листа Сумської обл. прокуратури щодо невжиття міськрадою заходів до збереження пам'яток культурної спадщини.

296. Чорні археологи знищили розкопки в городищі [Звенигород поблизу м. Львова] часів Київської Русі [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2020. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/chorni-arkheolohi-znishchili-rozkopki-v-horodishche-chasiv-kijivskoj-rusi.html>.

Див. № 131.

---

¹Див. також: 24 пам'ятки архітектури Львівщини подали у Мінкульт для реставрації [Електронний ресурс] : експерти міністерства сформулюють загальнодержавний перелік об'єктів на відновлення у 2021–2024 роках // Високий Замок : [інтернет-версія]. 2020. 14 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.12.2020. <https://www.wz.lviv.ua/news/426086-24-pamiatky-arkhitektury-lvivshchyny-podaly-u-minkult-dlia-restavratsii>.

297. Після п'яти років реставрації Андріївську церкву [м. Київ] відкриють для відвідувачів [Електронний ресурс] : [про відвідання пам'ятки міністром культури та інформаційної політики України О. Ткаченком та ознайомлення з ходом ремонтно-реставраційних робіт] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.12.2020.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/3147024-pisla-pati-rokiv-restavracii-andriivsku-cerkvu-vidkriut-dla-vidviduvaciv-mkip.html>.¹

Див. № 240.

Міжнародне співробітництво

298. Бедзір, Василь. Хрестовоздвиженський собор в Ужгороді реставруватимуть за кошти Євросоюзу [у межах транскордонного проекту «Реставрація спільної історичної та культурної спадщини»] [Електронний ресурс] / Василь Бедзір // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2020.

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/hrestovozdvizhenskij-sobor-v-uzhgorodi-restavruvat/>.

299. Литовченко, Влада. Хто краде український борщ? [Електронний ресурс] / Влада Литовченко ; [спілкувалася] І. Косянчук // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://www.poglyad.tv/hto-krade-ukrayinskyj-borshh/>.

Член Експертної ради з нематеріальної культурної спадщини при МКІПУ про підготовку номінаційного дос'є для внесення борщу як традиційної української страви до Репрезентативного списку ЮНЕСКО нематеріальної культурної спадщини людства та протидію цьому РФ.

300. Мінкульт [Міністерство культури та інформаційної політики України] запропонує внести Чорнобильський комплекс до спадщини ЮНЕСКО [Електронний ресурс] // Укр. тиждень : [інтернет-журнал]. – 2020. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<https://tyzhden.ua/News/250778>.

301. Стельмашевська, Ольга. Личаків – художня галерея просто неба [Електронний ресурс] / Ольга Стельмашевська // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/lychakiv-hudozhnya-galereya-prosto-neba>.

---

¹Див. також: Лук'янчук, Георгій. Відкрилася Андріївська церква [Електронний ресурс] / Георгій Лук'янчук // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. 2020. 17–31 груд. (№ 51–52). С. 1. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 29.12.2020. <http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/51-52-1103-1104-17-31-hrudnia-2020.pdf>; Туманова, Тоня. У Києві після 11 років реставрації відкрили Андріївську церкву [Електронний ресурс] / Тоня Туманова // UNN. Інформ. агентство «Укр. нац. новини» : [сайт]. 2020.12 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.12.2020. <https://www.unn.com.ua/uk/news/1907533-u-kiyevi-pislya-11-rokiv-restavratsiyi-vidkrili-andriyivsku-tserkvu>.

Про хід робіт з інвентаризації та реставрації надгробків, що мають художню та історичну цінність, на Личаківському цвинтарі (м. Львів) у межах українсько-польського проєкту «Спільна спадщина».¹

302. Туреччина передала Україні факсимільну копію Брест-Литовського мирного договору [1918], знайденого у Стамбулі [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2020. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.12.2020.

<https://day.kyiv.ua/uk/news/031220-turechchyna-peredala-ukrayini-faksymilnu-kopiyu-brest-lytovskogo-myrnogo-dogovoru>.

РЕЛІГІЯ. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

303. Епіфаній (Думенко Сергій Петрович; Предстоятель ПЦУ, митрополит Київський і всієї України). ПЦУ протистоїть не тільки РПЦ, але і російська держава – митрополит Епіфаній [Електронний ресурс] / Епіфаній (Думенко Сергій Петрович; Предстоятель ПЦУ, митрополит Київський і всієї України) ; [інтерв'ю вела] І. Кузнецова // Радіо Свобода : [сайт]. – 2020. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://www.radiosvoboda.org/a/intervyu-epifaniy-pcu/31008694.html>.

Предстоятель ПЦУ про ймовірність святкування Різдва 25 грудня у майбутньому, взаємовідносини з УПЦ МП, визнання ПЦУ іншими церквами світу, проблеми з реєстрацією переходу релігійних громад до ПЦУ в регіонах, гоніння на ПЦУ з боку Росії в анексованому Криму і на частині окупованого Донбасу та ін. Інтерв'ю проведено під час телепрограми «Суботнє інтерв'ю».

304. Єленський, Віктор. Отримання Томосу, обрання Папи-єзуїта і падіння халіфату [Електронний ресурс] : топ-10 подій релігійного життя 2010-х / Віктор Єленський // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/otrimannya-tomosu-obrannya-papi-yezuyita-i-padinny/>.

305. Когут, Лора. «Боець невидимого фронту»: черкашанка з позивним «Сонечко» розповіла, як капелани ведуть подвійну війну [Електронний ресурс] / Лора Когут ; [спілкувалася] А. Євич // Про все : [портал]. – 2020. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://provce.ck.ua/cherkaschanka-rozpovila-pro-pidirvanu-mashynu-i-neboyovi-vtrati/>

Волонтерака та одна з перших в Україні жінок-капеланів про свою волонтерську і капеланську діяльність у зоні АТО/ООС.

306. Митрополит Запорізький УПЦ МП [Лука] закликав піддати анафемі Вселенського Патріарха [Варфоломій за церковний розкол] [Електронний ресурс] // RISU. Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2020. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2020.

---

¹Див. також: Гулевич, Юрій. Личаків – художня галерея просто неба [Електронний ресурс] / Юрій Гулевич // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. 2020. 30 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 01.12.2020. <https://ukurier.gov.ua/uk/news/lichakiv-hudozhnya-galereya-prosto-neba/>.

https://risu.ua/mitropolit-zaporizkij-upc-mp-zaklikav-piddati-anafemi-vselskogo-patriarha_n114122.

307. На Лисянщині вірян ПЦУ священник московського патріархату не пускає до церкви [Електронний ресурс] // Рідна Черкащина : [інтернет-видання]. – 2020. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2020.

<https://ck.ridna.ua/2020/12/08/na-lysianshchyni-viryan-ptsu-sviashchennyk-moskovskoho-patriarkhatu-ne-puskaie-do-tserkvy/>.

Про протистояння релігійних громад у с. Бужанка (Лисянський р-н, Сумська обл.).

308. Одна із парафій УГКЦ святкуватиме Різдво за новим стилем [Електронний ресурс] : парафія церкви Різдва Пресвятої Богородиці та Святого Антонія Чернівецької єпархії УГКЦ зі спільної ініціативи парафіян та настоятеля отця Василя Гасинця цього року вперше святкуватиме Різдво Христове 25 грудня // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2020. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://www.wz.lviv.ua/news/426710-odna-iz-parafii-uhkts-zminyla-datu-sviatkuvannia-rizdva>.

309. Софроній (Максим Чуприна; отець). Стати монахом отець Софроній вирішив 7 років тому. Йому тоді було всього 23 роки [Електронний ресурс] / Софроній (Максим Чуприна; отець) ; [спілкувалася] Т. Кондратьєва // 33-й канал : [сайт]. – 2020. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2020.

<https://33kanal.com/news/112140.html>.

Монах Вінницько-Барської єпархії ПЦУ про вибір життєвого шляху, навчання в духовній семінарії, життя за кордоном.

310. Посли країн G7 зустрілися з Всеукраїнською радою церков [у форматі онлайн-конференції] [Електронний ресурс] // RISU. Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2020. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2020.

https://risu.ua/posli-krayin-g7-zustrilisya-z-vseukrayinskoyu-radoyu-cerkov_n114008.

311. Предстоятелі УГКЦ та ПЦУ спільно молилися за жертв Голодомору [на території Національного музею Голодомору-геноциду у м. Києві] [Електронний ресурс] / Департамент інформації УГКЦ // Слово Просвіти : [інтернет-версія]. – 2020. – 3–9 груд. (№ 49). – С. 12. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

<http://slovoprosvity.org/wp-content/uploads/2020/12/49-1101-3-9-hrudnia-2020.pdf>.

312. [Предстоятель ПЦУ, митрополит Київський і всієї України] Епіфаній розповів як саме храми дотримуватимуться карантину на Різдво [Електронний ресурс] // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2020. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2020.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/152953/>.

313. Синод УПЦ МП вчергове назвав дії Патріарха Варфоломія щодо України «антиканонічними» [Електронний ресурс] // RISU. Релігійно-інформ.

служба України : [портал]. – 2020. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2020.

https://risu.ua/sinod-upc-mp-vchergove-nazvav-diyi-patriariyiha-varfolomiya-shchodo-ukrayini-antikanonichnimi_n114171.

314. Церкву на Волині, громаду якої звинувачували у захопленні, передали ПЦУ [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 25 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/tserkvu-na-volyni-hromadu-iakeyi-zvynuvachuvaly-u-zakhoplenni-peredaly-p/>.

Про підписання головою Волинської ОДА Ю. Погуляйком розпорядження про передання культових споруд у селах Коршів і Радомишль (Луцький р-н) релігійним громадам ПЦУ.

Див. № 28.

До другої річниці отримання Томосу про автокефалію Православною церквою України

315. Віряни ПЦУ – третина українців. Сім важливих фактів про Православну церкву України до другої річниці її створення [Електронний ресурс] // Новое время : [інтернет-журнал]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/15-grudnya-den-zasnuvannya-pcu-7-vazhlyvih-faktiv-pro-pravoslavnu-cerkvu-ukrajini-50130371.html>.

316. Горевой, Дмитрий. Друга річниця ПЦУ: що встигли зробити і які плани на найближчі роки? [Електронний ресурс] /Дмитрий Горевой // LB.ua: [сайт]. – 2020. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.12.2020.

https://lb.ua/society/2020/12/16/473181_druga_richnitsya_ptsu_shcho_vstigli_zrobiti.html.

317. Кочкина, Марина. Сьогодні – друга річниця Православної церкви України [Електронний ресурс] / Марина Кочкина // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

<https://www.poglyad.tv/sogodni-druga-richnytsya-pravoslavnoyi-tserkvy-ukrayiny/>.

318. Михаїл (Зінкевич Тимофій Семенович; митрополит Луцький і Волинський). «Треба шукати спільну ідеологію», – владика Михаїл про Філарета, Томос та Московський патріархат [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Михаїл (Зінкевич Тимофій Семенович; митрополит Луцький і Волинський) // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2020. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2020.

<https://www.volynnews.com/news/all/treba-shukaty-spilnu-ideolohiiu-vladyka-mykhayil-pro-filareta-tomos-ta-moskovskyy-patriarkhat/>.

319. Українська автокефалія є доконаним фактом, – Вселенський Патріарх привітав митрополита Епіфанія з дворіччям ПЦУ [Електронний ресурс] // RISU. Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2020. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.12.2020.

https://risu.ua/ukrayinska-avtokefaliya-ye-dokonanim-faktom---vselenskij-patriarh-privitav-mitropolita-epifaniya-z-dvorichchiam-pcu_n114366.

Показчик персоналій

Андреяшевська З. 168
Борусевич В. 171
Вербицький М. 72
Войтюк А. 56
Голинський М. 247
Гурін В. 259
Когут Л. 305
Костюк Л. 173
Макей Л. 172
Масляк С.-Ю. 77

Міндт К. 56
Ошеров А. 242
Полевіна О. (Євгенія Ружич) 75
Старицький М. 76
Стішун І. 56
Терлецька Л. 170
Хасевич Н. 73
Чекур Д. 175
Шепель Ф. 74
Шипайло Б. 174

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ГО	громадська організація
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДХШ	дитяча художня школа
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКіПУ	Міністерство культури та інформаційної політики України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ	
ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
ім. Ярослава Мудрого	
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ	3
Культура в умовах карантину	4
Культура і суспільство.....	5
Культура і влада	5
Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят	5
Новорічно-різдвяні свята.....	6
Креативні індустрії.....	8
Культура і новітні технології	8
Захист інформаційного простору України	8
Культура у прифронтовій зоні	9
Історія культури	9
Краєзнавство	10
Благодійництво, меценатство, спонсорство	10
Соціальні культурно-мистецькі проекти та ініціативи	10
Культура та мистецтво для людей з інвалідністю	11
НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ.	
ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ.....	13
Мовна політика держави	14
Відновлення та збереження національної пам'яті.....	15
Літературні та мистецькі заходи.....	16
Діяльність культурно-мистецьких асоціацій, товариств, об'єднань, громадських організацій.....	16
Персоналії діячів української культури	16
Національна премія України ім. Тараса Шевченка	17
У Комітеті з Національної премії України ім. Тараса Шевченка	18
Присудження премій у галузі культури.....	18
Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)	19
Фестивалі, свята національних культур	20
Українці за кордоном. Культура українського зарубіжжя	20
ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ	21
Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад.....	21
Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення	25
Правові питання галузі	28
Освіта. Кадри	28
Початкова мистецька освіта.....	28
Кадри	29
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	30
Український інститут.....	30

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти	31
КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ.....	31
НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО	32
Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв	32
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки	33
Види і жанри аматорства	34
Образотворче аматорство та народні художні промисли	34
Музичне аматорство	36
Театральне аматорство	36
Хореографічне аматорство.....	36
Фото-, кіноаматорство	37
БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ.....	37
Історія бібліотечної справи в Україні	38
Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи.....	38
Організація та управління в галузі бібліотечної справи	38
Мережа та типи бібліотек.....	38
Основні напрями діяльності бібліотек.....	41
Організація обслуговування користувачів	41
Формування бібліотечних фондів (комплектування, обробка, збереження) ..	41
Інформаційні технології в бібліотеках.....	41
Читання.....	42
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. КНИГОВИДАВНИЧА СПРАВА	42
Книговидавнича справа в інших країнах	44
МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ.....	44
Новації в музеях, заповідниках і закладах музейного типу.....	47
Міжнародне співробітництво.....	47
Робота музеїв інших країн.....	47
Організація та управління в галузі музейної справи	48
Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу ..	49
Музейні фонди.....	49
Виставкова діяльність, експозиції	50
Літературні та мистецькі заходи в музеях.....	56
Видавнича діяльність музейних закладів	56
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	57
Сучасний стан роботи з охорони культурної спадщини.....	58
Реставраційні роботи	60
Міжнародне співробітництво.....	60
РЕЛІГІЯ. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО.....	61

Довідкове видання

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 12, 2020

Періодичність 12 випусків на рік

Виходить з 1989 року

Укладачі:

БІЛОКОНЬ Ольга Федорівна

ПАНІМАТЧЕНКО Олена Валентинівна

ПАСІЧНА Тетяна Едуардівна

СОЛОМКА Валентина Анатоліївна

ШАХОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович

Відповідальна за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2021

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3.95.

Б/т. Зам. № 13.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.17